

UNIwersYTET
WSB MERITO
GDAŃSK

Uniwersytet WSB Merito w Gdańsku

Wydział Zdrowia

Program studiów

Dla kierunku

Pielęgniarstwo

Studia Pierwszego

Studia: stacjonarne

Profil: praktyczny

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW

Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Profil studiów	praktyczny
Forma studiów	stacjonarne
Czas trwania studiów (w semestrach)	6 semestrów
łącna liczba punktów ECTS dla danej formy studiów	184
łącna liczba godzin określona w programie studiów	Studia stacjonarne 4786 h
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat
Wymiar praktyk zawodowych	1200
Język prowadzenia studiów	polski
Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku	2026/2027

II. EFEKTY UCZENIA SIĘ

A. Tabela ogólnych efektów uczenia się

OGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
W.1	rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w każdym okresie życia w warunkach prawidłowych i patologicznych;
W.2	uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;
W.3	etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;
W.4	funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
W.5	zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych;
W.6	zadania, funkcje i uwarunkowania rozwoju zawodu pielęgniarki;
W.7	modele opieki pielęgniarskiej nad osobą zdrową, chorą, niepełnosprawną i umierającą;
W.8	etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu pielęgniarki.
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

U.1	udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych;
U.2	rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarstwie;
U.3	organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarstwą nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej;
U.4	udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa;
U.5	decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;
U.6	współpracować z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarstwej oraz prowadzonych działań edukacyjnych;
U.7	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwej oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji pielęgniarstwych;
U.8	przeprowadzić badanie kwalifikacyjne do szczepień ochronnych i wykonywać szczepienia ochronne określone w przepisach prawa, realizować obowiązujące procedury w sytuacji wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP) oraz prowadzić sprawozdawczość w zakresie szczepień ochronnych;
U.9	wykonać badanie elektrokardiograficzne (EKG) u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca oraz rozpoznać cechy elektrokardiograficzne stanów zagrożenia zdrowia i życia;
U.10	wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku tego badania u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia;
U.11	udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej;
U.12	usunąć szwy i pielęgnować ranę, w tym założyć i zmienić opatrunek;
U.13	przygotować i podać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;
U.14	wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
U.15	komunikować się z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem oraz z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole;
U.16	dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarstwej i podejmować działania na rzecz jej poprawy;
U.17	organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach pielęgniarstwych i zespołach interprofesjonalnych;
U.18	stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej pielęgniarki.
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:
K.1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;

K.2	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;
K.3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
K.4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
K.5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K.6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
K.7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

B. Tabela szczegółowych efektów uczenia się

SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Symbol efektu	Opis efektów uczenia się	Kod uniwersalnej charakterystyki
Wiedza absolwent zna i rozumie		
A.W.1	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno- -stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);	P6S_WG
A.W.2	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie;	P6S_WG
A.W.3	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu człowieka: układu kostno- -stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz narządów zmysłów i powłoki wspólnej; fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu człowieka: układu kostno- -stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz narządów zmysłów i powłoki wspólnej;	P6S_WG
A.W.4	udział układów i narządów organizmu człowieka w utrzymaniu jego homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy;	P6S_WG
A.W.5	podstawy działania układów regulacji oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego w utrzymaniu homeostazy;	P6S_WG

A.W.6	mechanizmy odporności wrodzonej i nabytej, humoralnej i komórkowej;	P6S_WG
A.W.7	podstawowe pojęcia z zakresu patologii organizmu człowieka	P6S_WG
A.W.8	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne oraz ich wpływ na organizm człowieka	P6S_WG
A.W.9	zagadnienia z zakresu patologii szczegółowej układów organizmu człowieka: układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz zaburzeń metabolicznych, gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej	P6S_WG
A.W.10	podstawy zaburzeń w funkcjonowaniu układu immunologicznego: alergie, choroby autoimmunologiczne, immunologia nowotworów	P6S_WG
A.W.11	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh	P6S_WG
A.W.12	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie	P6S_WG
A.W.13	budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenezy	P6S_WG
A.W.14	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej	P6S_WG
A.W.15	nowoczesne techniki badań genetycznych	P6S_WG
A.W.16	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne)	P6S_WG
A.W.17	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie człowieka	P6S_WG
A.W.18	rolę witamin, aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych	P6S_WG
A.W.19	wpływ na organizm człowieka czynników zewnętrznych takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące, w tym radonu występującego w środowisku	P6S_WG
A.W.20	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej	P6S_WG
A.W.21	klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka	P6S_WG

A.W.22	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania, powodowane przez nie przemiany w organizmie człowieka i działania uboczne	P6S_WG
A.W.23	podstawowe zasady farmakoterapii	P6S_WG
A.W.24	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania	P6S_WG
A.W.25	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków	P6S_WG
A.W.26	działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków	P6S_WG
A.W.27	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich	P6S_WG
A.W.28	zasady leczenia krwią, jej składnikami i środkami krwiozastępczymi	P6S_WG
A.W.29	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej	P6S_WG
B.W.1	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone	P6S_WG
B.W.2	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne, zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych	P6S_WG
B.W.3	zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową	P6S_WG
B.W.4	etapy rozwoju psychicznego człowieka i prawidłowości występujące na poszczególnych etapach tego rozwoju	P6S_WG
B.W.5	pojęcia emocji, motywacji, temperamentu i osobowości, cechy osobowości zdrowej, zaburzenia osobowości	P6S_WG
B.W.6	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele, style i bariery w komunikacji interpersonalnej	P6S_WG
B.W.7	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia	P6S_WG
B.W.8	podejście salutogenetyczne i podejście patogenetyczne do zdrowia i choroby	P6S_WG

B.W.9	procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów	P6S_WG
B.W.10	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej	P6S_WK
B.W.11	techniki radzenia sobie ze stresem, redukcji lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstaniu	P6S_WG
B.W.12	pojęcia oraz zasady funkcjonowania rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu	P6S_WK
B.W.13	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych	P6S_WK
B.W.14	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu	P6S_WK
B.W.15	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej	P6S_WK
B.W.16	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć i wiek	P6S_WK
B.W.17	aktualne i prognozowane zmiany społeczne wpływające na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz warunki wykonywania zawodu pielęgniarki	P6S_WK
B.W.18	postawy społeczne wobec zdrowia i systemu ochrony zdrowia	P6S_WK
B.W.19	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania	P6S_WK
B.W.20	problematykę prowadzenia edukacji zdrowotnej	P6S_WK
B.W.21	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych	P6S_WK
B.W.22	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w funkcjonowaniu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy	P6S_WK
B.W.23	podstawowe regulacje prawne z zakresu systemu ochrony zdrowia, w tym z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej	P6S_WK
B.W.24	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki oraz formy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków	P6S_WK
B.W.25	zasady odpowiedzialności pracowniczej, zawodowej, cywilnej i karnej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki z uwzględnieniem zdarzenia niepożądanego, przewinienia zawodowego i błędu medycznego	P6S_WK

B.W.26	prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta	P6S_WK
B.W.27	pojęcie zdrowia publicznego i zadania z zakresu zdrowia publicznego	P6S_WK
B.W.28	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego	P6S_WK
B.W.29	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby	P6S_WK
B.W.30	istotę profilaktyki i prewencji chorób	P6S_WK
B.W.31	zasady funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz warunki dostępu do świadczeń zdrowotnych	P6S_WK
B.W.32	swoiste zagrożenia zdrowia występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy	P6S_WK
B.W.33	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (<i>International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, ICD-10</i>), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (<i>International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF</i>) oraz procedur medycznych	P6S_WK
B.W.34	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej pielęgniarstwa	P6S_WK
B.W.35	istotę podejmowania decyzji etycznych i zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarstwa	P6S_WK
B.W.36	problematykę etyki normatywnej, w tym wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarstwa	P6S_WK
B.W.37	odrębności kulturowe i religijne oraz wynikające z nich potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów oraz zasady interwencji pielęgniarstwa zgodnych z etyką zawodową	P6S_WK
B.W.38	Kodeks etyki dla pielęgniarek Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (<i>International Council of Nurses, ICN</i>) i Kodeks etyki zawodowej pielęgniarstwa i położnej Rzeczypospolitej Polskiej	P6S_WK
B.W.39	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu	P6S_WK
B.W.40	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu	P6S_WK
B.W.41	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety	P6S_WK

B.W.42	proces podejmowania decyzji w zespole	P6S_WK
B.W.43	metody samooceny pracy zespołu	P6S_WK
B.W.44	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole	P6S_WK
B.W.45	zasady efektywnego komunikowania się w zespołach interprofesjonalnych	P6S_WK
B.W.46	zasady nawiązywania kontaktu z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem, budowania relacji i przekazywania informacji pacjentowi lub osobie upoważnionej oraz metody usprawniające komunikację z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem	P6S_WK
B.W.47	zasady komunikowania się z pacjentem odmiennym kulturowo i o odmiennej orientacji seksualnej, pacjentem niedowidzącym i niewidzącym oraz niedostępnym i niesłyszalnym	P6S_WK
B.W.48	znaczenie perspektywy pacjenta w opiece pielęgniarstwa, motywowania pacjenta do przestrzegania zaleceń i zdrowotnego stylu życia	P6S_WK
B.W.49	metody okazywania empatii pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi	P6S_WK
B.W.50	zasady postępowania oraz radzenia sobie w przypadku mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań patologicznych w środowisku pracy	P6S_WK
G (z poza standardu)	Pojęcia przedsiębiorstwa i przedsiębiorczości	P6S_WK
G (z poza standardu)	Zakres działalności gospodarczej w różnych warunkach systemowych	P6S_WK
G (z poza standardu)	Zasady podejmowania działalności gospodarczej i wykorzystania biznesplanu	P6S_WK
C.W.1	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarstwa i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa;	P6S_WK P6S_WG
C.W.2	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia oraz rolę pacjenta w realizacji opieki pielęgniarstwa;	P6S_WK P6S_WG
C.W.3	definicję zawodu pielęgniarki według Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (ICN), funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki według Światowej Organizacji Zdrowia (<i>World Health Organization, WHO</i>)	P6S_WK P6S_WG

C.W.4	proces pielęgnowania (definicję, etapy, zasady) oraz metody organizacji pracy, w tym w ramach podstawowej opieki pielęgniarstwa (<i>primary nursing</i>), jej istotę i odrębności, z uwzględnieniem ich wpływu na jakość opieki pielęgniarstwa i rozwój praktyki pielęgniarstwa	P6S_WK P6S_WG
C.W.5	klasyfikacje praktyki pielęgniarstwa (Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarstwa <i>International Classification for Nursing Practice</i> , ICNP, oraz Międzynarodowa Klasyfikacja Diagnoz Pielęgniarstwa według NANDA <i>NANDA's International Nursing Diagnoses</i> , North American Nursing Diagnosis Association, NANDA	P6S_WK P6S_WG
C.W.6	istotę opieki pielęgniarstwa opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman)	P6S_WK P6S_WG
C.W.7	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa w ramach świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi	P6S_WK P6S_WG
C.W.8	zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą i chorym, w tym o niepomyślnym rokowaniu	P6S_WK P6S_WG
C.W.9	zakres i charakter opieki pielęgniarstwa w przypadku deficytu samoopieki, zaburzonego komfortu i zaburzonej sfery psychoruchowej pacjenta	P6S_WK P6S_WG
C.W.10	zakres opieki pielęgniarstwa i interwencji pielęgniarstwa w wybranych diagnozach pielęgniarstwa	P6S_WK P6S_WG
C.W.11	udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promocji zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji	P6S_WK P6S_WG
C.W.12	zasady udzielania pomocy w stanach zagrożenia zdrowotnego	P6S_WK P6S_WG
C.W.13	konceptje i założenia promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej	P6S_WK P6S_WG
C.W.14	zadania pielęgniarki w promocji zdrowia i zasady konstruowania programów promocji zdrowia	P6S_WK P6S_WG
C.W.15	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym	P6S_WK P6S_WG
C.W.16	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań i uprawnień zawodowych pielęgniarki oraz innych pracowników systemu ochrony zdrowia	P6S_WK P6S_WG

C.W.17	warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarских w podstawowej opiece zdrowotnej	P6S_WK P6S_WG
C.W.18	metody oceny środowiska zamieszkania, nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki	P6S_WK P6S_WG
C.W.19	zasady koordynowania procesu udzielania świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej	P6S_WK P6S_WG
C.W.20	szczepienia ochronne i rodzaje szczepionek wynikające z obowiązującego programu szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich działanie	P6S_WK P6S_WG
C.W.21	standardy przeprowadzania badań kwalifikacyjnych do szczepień ochronnych przeciw grypie, wirusowemu zapaleniu wątroby (WZW), tężcowi, COVID-19 i wykonywania szczepień ochronnych przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wścieklicznie oraz innych obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych zgodnie z przepisami prawa w zakresie szczepień ochronnych, z zapewnieniem zasad bezpieczeństwa pacjentowi oraz sobie	P6S_WK P6S_WG
C.W.22	procedury stosowane w sytuacji wystąpienia NOP oraz zasady prowadzenia sprawozdawczości w zakresie szczepień ochronnych	P6S_WK P6S_WG
C.W.23	zapotrzebowanie na energię, składniki odżywcze i wodę u człowieka zdrowego oraz chorego w różnym wieku i stanie zdrowia	P6S_WK P6S_WG
C.W.24	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku, żywienia dojelitowego i pozajelitowego oraz podstawy edukacji żywieniowej	P6S_WK P6S_WG
C.W.25	klasyfikację i rodzaje diet	P6S_WK P6S_WG
C.W.26	zasady oceny stanu odżywienia oraz przyczyny i rodzaje niedożywienia	P6S_WK P6S_WG
C.W.27	podstawy dietoterapii w najczęściej występujących chorobach dietozależnych u dzieci i dorosłych	P6S_WK P6S_WG
C.W.28	środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego	P6S_WK P6S_WG
C.W.29	pojęcia stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na pielęgniarских stanowiskach pracy	P6S_WK P6S_WG
C.W.30	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na pielęgniarских stanowiskach pracy	P6S_WK P6S_WG
C.W.31	podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarской i ich znaczenie dla zapewnienia jakości tej opieki	P6S_WK P6S_WG

C.W.32	podstawy zarządzania, etapy planowania pracy własnej i podległego personelu	P6S_WK P6S_WG
C.W.33	zakresy uprawnień zawodowych i kwalifikacje w pielęgniarstwie, możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego	P6S_WK P6S_WG
C.W.34	uwarunkowania zapewnienia jakości opieki pielęgniarstwiej oraz zasady zarządzania jakością tej opieki	P6S_WK P6S_WG
C.W.35	zasady tworzenia i rozwoju różnych form działalności zawodowej pielęgniarki	P6S_WK P6S_WG
C.W.36	pojęcie, zasady i sposób badania podmiotowego i jego dokumentowania	P6S_WK P6S_WG
C.W.37	system opisu objawów i dolegliwości pacjenta według schematów OLD CART (<i>Onset</i> – objawy/dolegliwości, <i>Location</i> – umiejscowienie, <i>Duration</i> – czas trwania, <i>Character</i> – charakter, <i>Agravating/Alleviating factors</i> – czynniki nasilające/łagodzące, <i>Radiation</i> – promieniowanie, <i>Timing</i> – moment wystąpienia), FIFE (<i>Feelings</i> – uczucia, <i>Ideas</i> – idee, <i>Function</i> – funkcja, <i>Expectations</i> – oczekiwania), SAMPLE (<i>Symptoms</i> – objawy, <i>Allergies</i> – alergie, <i>Medications</i> – leki, <i>Past medical history</i> – przebyte choroby/przeszłość medyczna, <i>Last meal</i> – ostatni posiłek, <i>Events prior to injury/illness</i> – zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem)	P6S_WK P6S_WG
C.W.38	system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki sprawowanej przez pielęgniarkę PES (<i>Problem</i> – problem, <i>Etiology</i> – etiologia, <i>Symptom</i> – objaw);	P6S_WK P6S_WG
C.W.39	znaczenie uwarunkowań kulturowych i społecznych w ocenie stanu zdrowia	P6S_WK P6S_WG
C.W.40	metody i techniki kompleksowego badania fizykalnego i jego dokumentowania;	P6S_WK P6S_WG
C.W.41	zasady przygotowania pacjenta do badania EKG i technikę wykonania badania EKG, EKG prawokomorowego oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi	P6S_WK P6S_WG
C.W.42	zasady rozpoznawania w zapisie EKG załamek P, Q, R, S, T, U cech prawidłowego zapisu i cech podstawowych zaburzeń (zaburzenia rytmu serca, zaburzenia przewodnictwa, elektrolitowe, niedokrwienie i martwica mięśnia sercowego)	P6S_WK P6S_WG
C.W.43	rodzaj sprzętu i sposób jego przygotowania do wykonania spirometrii oraz zasady wykonania tego badania	P6S_WK P6S_WG
C.W.44	znaczenie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwiej	P6S_WK P6S_WG
C.W.45	sposoby przeprowadzania badania podmiotowego i badania fizykalnego przez pielęgniarkę z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności	P6S_WK P6S_WG

	oraz sposoby gromadzenia danych o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych	
C.W.46	pojęcie zakażeń związanych z opieką zdrowotną, ich źródła, patogeny zakażeń szpitalnych, ich rezerwuary, drogi szerzenia się i łańcuch epidemiczny	P6S_WK P6S_WG
C.W.47	organizację nadzoru nad zakażeniami w podmiocie leczniczym oraz metody kontroli zakażeń, z uwzględnieniem roli pielęgniarstwa epidemiologicznego	P6S_WK P6S_WG
C.W.48	zasady profilaktyki oraz mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu odcewnikowym krwi, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu układu moczowego, zakażeniu układu pokarmowego o etiologii <i>Clostridioides difficile</i> , zakażeniu miejsca operowanego, zakażeniu ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowym oraz zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym	P6S_WK P6S_WG
C.W.49	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania	P6S_WK P6S_WG
C.W.50	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz ich wykorzystanie w praktyce zawodowej pielęgniarstwa	P6S_WK P6S_WG
C.W.51	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta	P6S_WK P6S_WG
C.W.52	systemy telemedyczne i e-zdrowia oraz ich znaczenie dla usprawnienia udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym świadczeń pielęgniarstwa	P6S_WK P6S_WG
C.W.53	rodzaje systemów telemedycznych z uwzględnieniem podziału na systemy synchroniczne i asynchroniczne	P6S_WK P6S_WG
C.W.54	narzędzia techniczne wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia	P6S_WK P6S_WG
C.W.55	zakres i zasady udziału pielęgniarstwa w udzielaniu świadczeń zdrowotnych przy użyciu systemów telemedycznych i e-zdrowia	P6S_WK P6S_WG
D.W.1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	P6S_WK P6S_WG
D.W.2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym chorobach nowotworowych;	P6S_WK P6S_WG
D.W.3	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe	P6S_WK P6S_WG

	pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych	
D.W.4	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach	P6S_WK P6S_WG
D.W.5	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych	P6S_WK P6S_WG
D.W.6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	P6S_WK P6S_WG
D.W.7	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową)	P6S_WK P6S_WG
D.W.8	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia	P6S_WK P6S_WG
D.W.9	reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację	P6S_WK P6S_WG
D.W.10	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie	P6S_WK P6S_WG
D.W.11	zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (<i>Enhanced Recovery After Surgery, ERAS</i>)	P6S_WK P6S_WG
D.W.12	rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych	P6S_WK P6S_WG
D.W.13	zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w szczególności przezskórną endoskopową gastrostomią (<i>Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG</i>), gastostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań	P6S_WK P6S_WG
D.W.14	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom	P6S_WK P6S_WG
D.W.15	czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne	P6S_WK P6S_WG

D.W.16	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym	P6S_WK P6S_WG
D.W.17	metody i skale oceny bólu ostrego i oceny poziomu sedacji	P6S_WK P6S_WG
D.W.18	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: chorób układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, układu moczowego, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i chorób krwi	P6S_WK P6S_WG
D.W.19	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz istotę opieki pielęgniarstwa w tym zakresie	P6S_WK P6S_WG
D.W.20	cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej	P6S_WK P6S_WG
D.W.21	okresy porodu, zasady postępowania w sytuacji porodu nagłego oraz zasady opieki nad kobietą w połogu	P6S_WK P6S_WG
D.W.22	etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych	P6S_WK P6S_WG
D.W.23	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym	P6S_WK P6S_WG
D.W.24	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku podeszłego: zespołu otępiennego, majaczenia, depresji, zaburzeń chodu i równowagi, niedożywienia, osteoporozy, hipotonii ortostatycznej, chorób narządu wzroku i narządu słuchu, inkontynencji oraz urazów doznanych w wyniku upadków	P6S_WK P6S_WG
D.W.25	narzędzia i skale do całościowej oceny geriatrycznej i oceny wsparcia osób starszych oraz ich rodzin lub opiekunów	P6S_WK P6S_WG
D.W.26	zasady usprawniania i aktywizacji osób starszych	P6S_WK P6S_WG
D.W.27	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności	P6S_WK P6S_WG
D.W.28	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych u dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych	P6S_WK P6S_WG
D.W.29	możliwości budowania relacji terapeutycznej, stosowania komunikacji terapeutycznej, psychoterapii elementarnej i innych metod wsparcia oraz terapii pacjentów z zaburzeniami psychicznymi (dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych), z uwzględnieniem wszystkich poziomów świadczeń zdrowotnych (ambulatoryjnych, pośrednich, szpitalnych oraz w środowisku życia pacjenta);	P6S_WK P6S_WG

D.W.30	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego	P6S_WK P6S_WG
D.W.31	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych oraz obowiązujące wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji (<i>Polish Resuscitation Council, PRC</i>) i Europejskiej Rady Resuscytacji (<i>European Resuscitation Council, ERC</i>)	P6S_WK P6S_WG
D.W.32	algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Basic Life Support, BLS</i>) i zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Advanced Life Support, ALS</i>) zgodnie z wytycznymi PRC i ERC	P6S_WK P6S_WG
D.W.33	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne	P6S_WK P6S_WG
D.W.34	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych oraz zasady zapewnienia bezpieczeństwa osobom udzielającym pomocy, poszkodowanym i świadkom zdarzenia	P6S_WK P6S_WG
D.W.35	zadania realizowane na stanowisku pielęgniarki w szpitalnym oddziale ratunkowym	P6S_WK P6S_WG
D.W.36	zasady przyjęcia chorego do szpitalnego oddziału ratunkowego i systemy segregacji medycznej mające zastosowanie w tym oddziale	P6S_WK P6S_WG
D.W.37	postępowanie ratownicze w szpitalnym oddziale ratunkowym w schorzeniach nagłych w zależności od jednostki chorobowej oraz wskazania do przyrządowego udrażniania dróg oddechowych metodami nadgłośniowymi	P6S_WK P6S_WG
D.W.38	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu	P6S_WK P6S_WG
D.W.39	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, zaburzenia układu nerwowego, wstrząs, sepsa)	P6S_WK P6S_WG
D.W.40	działania prewencyjne zaburzeń snu u chorego, w tym w intensywnej opiece, oraz stany deliryczne, ich przyczyny i następstwa	P6S_WK P6S_WG
D.W.41	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technikiagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie zagrożenia życia	P6S_WK P6S_WG
D.W.42	proces umierania, objawy zbliżającej się śmierci i zasady opieki w ostatnich godzinach życia pacjentów z chorobami niepoddającymi się leczeniu	P6S_WK P6S_WG
D.W.43	organizację udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady przyjęć i pobytu pacjentów w zakładach opieki długoterminowej	P6S_WK P6S_WG

D.W.44	rolę i zadania pielęgniarki opieki długoterminowej w zapewnieniu kompleksowej opieki i leczenia pacjentów oraz zasady współpracy z instytucjami opieki zdrowotnej i społecznej	P6S_WK P6S_WG
D.W.45	światowe kierunki rozwoju opieki długoterminowej z uwzględnieniem wykorzystania najnowszych technologii medycznych i cyfrowych	P6S_WK P6S_WG
D.W.46	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej	P6S_WK P6S_WG
D.W.47	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach	P6S_WK P6S_WG
D.W.48	znaczenie badań naukowych dla praktyki pielęgniarskiej i rozwoju zawodu pielęgniarki	P6S_WK P6S_WG
D.W.49	pielęgniarskie organizacje naukowe i ich rolę w badaniach naukowych	P6S_WK P6S_WG
D.W.50	przedmiot, cel i obszar badań naukowych oraz paradygmaty pielęgniarstwa	P6S_WK P6S_WG
D.W.51	metody i techniki prowadzenia badań naukowych w pielęgniarstwie	P6S_WK P6S_WG
D.W.52	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarki	P6S_WK P6S_WG
D.W.53	podstawowe zasady udziału pacjentów i personelu medycznego w badaniach klinicznych	P6S_WK P6S_WG
W zakresie umiejętności absolwent potrafi		
A.U.1	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;	P6S_UW
A.U.2	interpretować procesy fizjologiczne, ze szczególnym uwzględnieniem neurohormonalnej regulacji procesów fizjologicznych	P6S_UW
A.U.3	opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy	P6S_UW
A.U.4	łączyć zmiany morfologiczno-czynnościowe w obrębie tkanek, narządów i układów z objawami klinicznymi i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla organizmu człowieka	P6S_UW

A.U.5	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych	P6S_UW
A.U.6	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób	P6S_UW
A.U.7	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki	P6S_UW
A.U.8	współuczestniczyć w zapobieganiu błędom przedlaboratoryjnym	P6S_UW
A.U.9	właściwie interpretować wyniki badań laboratoryjnych	P6S_UW
A.U.10	rozpoznawać najczęściej spotykane mikroorganizmy patogenne oraz pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, fizjologii, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych	P6S_UW
A.U.11	zaplanować i wykonać podstawowe działania z zakresu diagnostyki mikrobiologicznej oraz zinterpretować uzyskane wyniki	P6S_UW
A.U.12	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych	P6S_UW
A.U.13	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych	P6S_UW
A.U.14	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza	P6S_UW
A.U.15	obliczać dawki leków zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego	P6S_UW
A.U.16	stosować zasady ochrony radiologicznej	P6S_UW
B.U.1	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;	P6S_UK P6S_UU P6S_UW
B.U.2	rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby, a także wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym	P6S_UK P6S_UU P6S_UW
B.U.3	oceniać związek choroby i hospitalizacji ze stanem fizycznym i psychicznym człowieka	P6S_UK P6S_UU P6S_UW

B.U.4	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych takich jak stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba, przemoc fizyczna, przemoc seksualna, wprowadzać elementarne formy pomocy psychologicznej oraz informować o specjalistycznych formach pomocy	P6S_UK P6S_UU P6S_UW
B.U.5	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się w sytuacjach trudnych, wykazywać umiejętność aktywnego słuchania oraz tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu interprofesjonalnego	P6S_UK P6S_UU P6S_UW
B.U.6	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w praktyce pielęgniarskiej	P6S_UK P6S_UU P6S_UW
B.U.7	wskazywać i stosować właściwe techniki redukcji lęku i metody relaksacyjne	P6S_UK P6S_UU P6S_UW
B.U.8	stosować techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego oraz rozwijać zasoby osobiste umożliwiające radzenie sobie z zespołem wypalenia zawodowego	P6S_UK P6S_UU P6S_UW
B.U.9	stosować techniki radzenia sobie w sytuacjach trudnych w pracy zawodowej pielęgniarki takich jak ciężka choroba pacjenta, śmierć, błąd medyczny, przemoc fizyczna i psychiczna	P6S_UK P6S_UU P6S_UW
B.U.10	proponować działania zapobiegające dyskryminacji, rasizmowi i dysfunkcyjnościom w różnych grupach społecznych w oparciu o zasady humanizmu	P6S_UK P6S_UU P6S_UW
B.U.11	diagnozować czynniki wpływające na sytuację zdrowotną jednostki w obrębie rodziny i społeczności lokalnej;	P6S_UK P6S_UU P6S_UW
B.U.12	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarskich	P6S_UK P6S_UU P6S_UW
B.U.13	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców usług pielęgniarskich	P6S_UK P6S_UU P6S_UW

B.U.14	stosować przepisy prawa dotyczące realizacji praktyki zawodowej pielęgniarstwa oraz praw pacjenta i zasad bezpieczeństwa	P6S_UK P6S_UU P6S_UW
B.U.15	analizować światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych	P6S_UK P6S_UU P6S_UW
B.U.16	analizować funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej	P6S_UK P6S_UU P6S_UW
B.U.17	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF) oraz procedur medycznych	P6S_UK P6S_UU P6S_UW
B.U.18	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne występujące w praktyce zawodowej pielęgniarstwa;	P6S_UK P6S_UU P6S_UW
B.U.19	rozpoznawać potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów w zakresie odrębności kulturowych i religijnych oraz podejmować interwencje zgodne z zasadami etyki zawodowej pielęgniarstwa	P6S_UK P6S_UU P6S_UW
B.U.20	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu oraz planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy	P6S_UK P6S_UU P6S_UW P6S_UO
B.U.21	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej	P6S_UK P6S_UU P6S_UW P6S_UO
B.U.22	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów przedstawianych przez członków zespołu	P6S_UK P6S_UU P6S_UW P6S_UO
B.U.23	stosować zasady prawidłowej i efektywnej komunikacji z członkami zespołu interdyscyplinarnego	P6S_UK

		P6S_UU P6S_UW P6S_UO
B.U.24	korzystać z piśmiennictwa medycznego w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – z piśmiennictwa medycznego w innym języku obcym	P6S_UK P6S_UU P6S_UW
B.U.25	porozumiewać się w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – w innym języku obcym, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P6S_UK P6S_UU P6S_UW
C.U.1	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;	P6S_UK P6S_UW
C.U.2	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarskiej	P6S_UK P6S_UW
C.U.3	ustalać plan opieki pielęgniarskiej oraz realizować go wspólnie z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem	P6S_UK P6S_UW
C.U.4	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia	P6S_UK P6S_UW
C.U.5	dokonywać wstępnej, bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta (stan, problemy, potrzeby) i ewaluacji podejmowanych interwencji pielęgniarskich	P6S_UK P6S_UW
C.U.6	wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe	P6S_UK P6S_UW
C.U.7	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia, zakładać odzież operacyjną, stosować zasady aseptyki i antyseptyki, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować środki ochrony indywidualnej i procedurę poekspozycyjną	P6S_UK P6S_UW
C.U.8	przygotować narzędzia i sprzęt medyczny do realizacji procedur oraz skontrolować skuteczność sterylizacji	P6S_UK P6S_UW
C.U.9	przewodzą, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta	P6S_UK P6S_UW

C.U.10	wykonywać u pacjenta w różnym wieku pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej, talii, wskaźnika masy ciała (<i>Body Mass Index</i> , BMI), wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: stosunek obwodu talii do obwodu bioder (<i>Waist Hip Ratio</i> , WHR), stosunek obwodu talii do wzrostu (<i>Waist to Height Ratio</i> , WHtR), grubości fałdów skórno-tłuszczowych, obwodów brzucha i kończyn) oraz interpretować ich wyniki	P6S_UK P6S_UW
C.U.11	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych	P6S_UK P6S_UW
C.U.12	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych	P6S_UK P6S_UW
C.U.13	stosować zabiegi przeciwzapalne	P6S_UK P6S_UW
C.U.14	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki pielęgniarskiej	P6S_UK P6S_UW
C.U.15	obliczyć dawkę leku, samodzielnie podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie, a także uczestniczyć w zabiegu podaży toksyny botulinowej przez lekarza w procedurach medycznych w leczeniu spastyczności	P6S_UK P6S_UW
C.U.16	wystawiać recepty na leki, w tym recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich	P6S_UK P6S_UW
C.U.17	uczestniczyć w przetaczaniu krwi i jej składników oraz preparatów krwiozastępczych	P6S_UK P6S_UW
C.U.18	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wścieklicznie oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne zgodnie z przepisami prawa	P6S_UK P6S_UW
C.U.19	rozpoznawać i klasyfikować NOP oraz charakteryzować miejscowe i uogólnione reakcje organizmu występujące u pacjenta, a także podejmować stosowne działania	P6S_UK P6S_UW

C.U.20	wykonać testy skórne i próby uczuleniowe	P6S_UK P6S_UW
C.U.21	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany	P6S_UK P6S_UW
C.U.22	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, w tym żyły szyjnej zewnętrznej, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego	P6S_UK P6S_UW
C.U.23	dobierać i stosować dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik do żołądka lub przetokę odżywczą)	P6S_UK P6S_UW
C.U.24	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik, metod i sprzętu, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjenta i swojego	P6S_UK P6S_UW
C.U.25	wystawiać zlecenia na wyroby medyczne w ramach kontynuacji zlecenia lekarskiego	P6S_UK P6S_UW
C.U.26	przewodzą gimnastykę oddechową oraz wykonywać drenaż ułożeniowy, inhalację i odśluzowywanie dróg oddechowych;	P6S_UK P6S_UW
C.U.27	podać pacjentowi doraźnie tlen z wykorzystaniem różnych metod oraz uczestniczyć w tlenoterapii z wykorzystaniem dostępu do centralnej instalacji gazów medycznych, butli z tlenem lub koncentratora tlenu;	P6S_UK P6S_UW
C.U.28	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia bierne i czynne	P6S_UK P6S_UW
C.U.29	wykonywać zabiegi higieniczne u dziecka i dorosłego, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze	P6S_UK P6S_UW
C.U.30	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne	P6S_UK P6S_UW
C.U.31	wykonywać zabiegi doodbytnicze	P6S_UK P6S_UW
C.U.32	pielęgnować przetoki jelitowe i moczowe, w tym stosować zasady i techniki zakładania oraz wymiany worka stomijnego i środki do pielęgnacji przetok	P6S_UK P6S_UW
C.U.33	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę, usuwać cewnik i prowokować mikcję	P6S_UK

		P6S_UW
C.U.34	zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować jego położenie i drożność, usuwać go oraz wymienić PEG (niskoprofilową gastrostomię balonową)	P6S_UK P6S_UW
C.U.35	wystawiać zlecenia na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego	P6S_UK P6S_UW
C.U.36	dobierać rodzaj i technikę zakładania bandaży i innych materiałów opatrunkowych oraz je stosować	P6S_UK P6S_UW
C.U.37	zakładać odzież operacyjną	P6S_UK P6S_UW
C.U.38	założyć opatrunek na ranę, zmienić go lub zdjąć	P6S_UK P6S_UW
C.U.39	usunąć szwy z rany	P6S_UK P6S_UW
C.U.40	prowadzić dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej, oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa	P6S_UK P6S_UW
C.U.41	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia	P6S_UK P6S_UW
C.U.42	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu	P6S_UK P6S_UW
C.U.43	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki	P6S_UK P6S_UW
C.U.44	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem narzędzi pomiaru	P6S_UK P6S_UW
C.U.45	oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać Zaburzenia w rozwoju	P6S_UK P6S_UW
C.U.46	ocenić sytuację zdrowotną dorosłego wymagającego pomocy w ramach podstawowej opieki zdrowotnej i ustalić plan działania	P6S_UK P6S_UW
C.U.47	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób, kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych oraz opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych	P6S_UK P6S_UW

C.U.48	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia	P6S_UK P6S_UW
C.U.49	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych	P6S_UK P6S_UW
C.U.50	implementować indywidualny plan opieki medycznej (IPOM) do opieki nad pacjentem oraz koordynować indywidualną opiekę w środowisku zamieszkania pacjenta	P6S_UK P6S_UW
C.U.51	planować opiekę nad pacjentem i jego rodziną z wykorzystaniem klasyfikacji praktyki pielęgniarstwa (ICNP, NANDA), oceny wydolności opiekuńczo-pielęgnacyjnej oraz ekomapy środowiska	P6S_UK P6S_UW
C.U.52	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia	P6S_UK P6S_UW
C.U.53	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia	P6S_UK P6S_UW
C.U.54	udzielać świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej;	P6S_UK P6S_UW
C.U.55	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki	P6S_UK P6S_UW
C.U.56	oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia	P6S_UK P6S_UW
C.U.57	stosować i zlecać diety terapeutyczne	P6S_UK P6S_UW
C.U.58	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania	P6S_UK P6S_UW
C.U.59	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole	P6S_UK P6S_UW
C.U.60	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy	P6S_UK P6S_UW

C.U.61	współuczestniczyć w opracowywaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarstwa oraz monitorować jakość opieki pielęgniarstwa	P6S_UK P6S_UW
C.U.62	nadzorować i oceniać pracę podległego personelu	P6S_UK P6S_UW
C.U.63	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz analizować różne formy działalności zawodowej pielęgniarki	P6S_UK P6S_UW
C.U.64	przeprowadzić badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki	P6S_UK P6S_UW
C.U.65	dobierać i stosować narzędzia klinimetryczne do oceny stanu pacjenta	P6S_UK P6S_UW
C.U.66	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i dorosłego, w tym osoby starszej	P6S_UK P6S_UW
C.U.67	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, narządów zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych pacjenta (badanie i samobadanie), jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta	P6S_UK P6S_UW
C.U.68	przeprowadzać kompleksowe badanie fizykalne pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarstwa, zastosować ocenę kompleksową stanu zdrowia pacjenta według schematu cztery A (<i>Analgesia</i> – znieczulenie, <i>Activity of daily living</i> – aktywność życia, <i>Adverse effects</i> – działania niepożądane, <i>Aberrant behaviors</i> – działania niepożądane związane z lekami), stosować system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwa PES oraz oceniać kompletność zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji zdrowotnej pacjenta według	P6S_UK P6S_UW

	schematu SOAP (<i>Subjective</i> – dane subiektywne, <i>Objective</i> – dane obiektywne, <i>Assessment</i> – ocena, <i>Plan/Protocol</i> – plan działania)	
C.U.69	gromadzić dane o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych	P6S_UK P6S_UW
C.U.70	gromadzić dane o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych;	P6S_UK P6S_UW
C.U.71	wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku badania u pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia	P6S_UK P6S_UW
C.U.72	stosować zasady zapobiegania zakażeniom związanym z opieką zdrowotną i zwalczania ich	P6S_UK P6S_UW
C.U.73	stosować zasady zapobiegania zakażeniom odcewnikowym krwi, szpitalnemu zapaleniu płuc, zakażeniom układu moczowego, zakażeniom układu pokarmowego o etiologii <i>Clostridioides difficile</i> , zakażeniom miejsca operowanego, zakażeniom ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowemu	P6S_UK P6S_UW
C.U.74	stosować środki ochrony indywidualnej niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa swojego, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami związanymi z opieką zdrowotną oraz wdrażać odpowiedni rodzaj izolacji pacjentów	P6S_UK P6S_UW
C.U.75	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemów informacji w ochronie zdrowia z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych	P6S_UK P6S_UW
C.U.76	posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz ochrony danych osobowych	P6S_UK P6S_UW
C.U.77	posługiwać się językiem migowym i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem niedosłyszącym i niesłyszącym	P6S_UK P6S_UW

C.U.78	stosować narzędzia wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia	P6S_UK P6S_UW
C.U.79	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi teleinformatycznych do gromadzenia danych	P6S_UK P6S_UW
C.U.80	wspierać pacjenta w zakresie wykorzystywania systemów teleinformatycznych do samoopieki w stanie zdrowia i stanie choroby	P6S_UK P6S_UW
D.U.1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	P6S_UK P6S_UW
D.U.2	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych	P6S_UK P6S_UW
D.U.3	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych	P6S_UK P6S_UW
D.U.4	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej	P6S_UK P6S_UW
D.U.5	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego	P6S_UK P6S_UW
D.U.6	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii	P6S_UK P6S_UW
D.U.7	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie	P6S_UK P6S_UW

D.U.8	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych	P6S_UK P6S_UW
D.U.9	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji	P6S_UK P6S_UW
D.U.10	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłąbnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe	P6S_UK P6S_UW
D.U.11	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	P6S_UK P6S_UW
D.U.12	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów	P6S_UK P6S_UW
D.U.13	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej	P6S_UK P6S_UW
D.U.14	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych	P6S_UK P6S_UW
D.U.15	prowadzić rozmowę terapeutyczną	P6S_UK P6S_UW
D.U.16	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie	P6S_UK P6S_UW
D.U.17	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta	P6S_UK P6S_UW
D.U.18	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych	P6S_UK P6S_UW
D.U.19	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych	P6S_UK P6S_UW
D.U.20	wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu	P6S_UK P6S_UW
D.U.21	obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny	P6S_UK P6S_UW

D.U.22	przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym	P6S_UK P6S_UW
D.U.23	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych	P6S_UK P6S_UW
D.U.24	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym usuwać szwy i zakładać opatrunki specjalistyczne	P6S_UK P6S_UW
D.U.25	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji	P6S_UK P6S_UW
D.U.26	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową i moczową	P6S_UK P6S_UW
D.U.27	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (<i>Situation – sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja</i>)	P6S_UK P6S_UW
D.U.28	zapewnić bezpieczeństwo kobiecie i dziecku w sytuacji porodu nagłego	P6S_UK P6S_UW
D.U.29	ocenić możliwości i deficyty funkcjonalne osoby starszej w życiu codziennym, posługując się skalami wchodzącymi w zakres całościowej oceny geriatrycznej	P6S_UK P6S_UW
D.U.30	rozpoznać ryzyko zespołu kruchości (<i>frailty syndrome</i>) u osoby starszej, posługując się rekomendowanymi skalami oceny oraz ustalić na tej podstawie priorytety opieki pielęgniarstwiej i działania prewencyjne w zakresie zapobiegania pogłębianiu się deficytów funkcjonalnych	P6S_UK P6S_UW
D.U.31	stosować algorytmy postępowania resuscytacyjnego BLS i ALS zgodnie z wytycznymi PRC i ERC	P6S_UK P6S_UW
D.U.32	prowadzić dokumentację medyczną w szpitalnym oddziale ratunkowym zgodnie z przepisami prawa	P6S_UK P6S_UW
D.U.33	stosować system segregacji medycznej w szpitalnym oddziale ratunkowym	P6S_UK P6S_UW

D.U.34	analizować i krytycznie oceniać potrzeby pacjentów wymagających wzmożonej opieki medycznej (osób starszych, niepełnych, samotnych, przewlekle chorych oraz wymagających zastosowania przymusu bezpośredniego) w szpitalnym oddziale ratunkowym oraz reagować na te potrzeby, dostosowując do nich interwencje pielęgniarские	P6S_UK P6S_UW
D.U.35	przygotować pacjenta do transportu medycznego i zapewnić mu opiekę w trakcie tego transportu	P6S_UK P6S_UW
D.U.36.	stosować procedury postępowania pielęgniarского w stanach zagrożenia zdrowia i życia	P6S_UK P6S_UW
D.U.37	stosować wytyczne postępowania w stanach klinicznych w szpitalnym oddziale ratunkowym	P6S_UK P6S_UW
D.U.38	pielęgnować pacjenta z rurką intubacyjną lub tracheostomijną oraz wentylowanego mechanicznie	P6S_UK P6S_UW
D.U.39	wykonywać toaletę drzewa oskrzelowego systemem otwartym lub zamkniętym u pacjenta w określonych stanach klinicznych	P6S_UK P6S_UW
D.U.40	pielęgnować żyłny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy	P6S_UK P6S_UW
D.U.41	rozpoznać agonię i pielęgnować pacjenta umierającego	P6S_UK P6S_UW
D.U.42	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta	P6S_UK P6S_UW

D.U.43	przeprowadzić ocenę pacjenta w ramach procedury kwalifikacyjnej do przyjęcia do świadczeń opieki długoterminowej (domowych, dziennych i stacjonarnych)	P6S_UK P6S_UW
D.U.44	planować, organizować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych dla pacjentów pielęgniarstwa długoterminowej opieki domowej, opieki dziennej lub przebywających w stacjonarnych zakładach opieki długoterminowej	P6S_UK P6S_UW
D.U.45	wykorzystać w opiece długoterminowej innowacje organizacyjne i najnowsze technologie medyczne oraz cyfrowe	P6S_UK P6S_UW
D.U.46	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych oraz wskazać możliwości ich wykorzystania w praktyce zawodowej pielęgniarstwa	P6S_UK P6S_UW
D.U.47	stosować regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarstwa	P6S_UK P6S_UW

III. ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ ORAZ TREŚCI PROGRAMOWE ZAPEWNIAJĄCE UZYSKANIE EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ	ODNIESIENIE DO SZCZEGÓŁOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	GŁÓWNYM CELEM PRZEDMIOTU JEST ZAPOZNANIE STUDENTA Z TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI
MODUŁY ZAJĘĆ (zajęcia/grupy zajęć)		
A. Nauki podstawowe		
Anatomia	A.W1. A.U1.	Wiadomości występnne: anatomia i jej działy, elementy budowy ludzkiego ciała (narząd, układ, aparat). Układy wegetatywne a somatyczne i ich rola w funkcjonowaniu organizmu jako całości.

		<p>Okolice ciała ludzkiego. Osie płaszczyzny, położenia w przestrzeni. Osteologia ogólna: okostna i ochrzęstna, szpik kostny, rozwój kości, naczynia i nerwy kości. Ogólny podział kośćca człowieka. Budowa stawów i ich funkcja w organizmie. Kości czaszki – podział (kości mózgowczone i twarzoczone). Charakterystyka budowy i ruchomości. Kości kończyny górnej: połączenia wolne – budowa, rola stałych i niestałych składników stawu. Kości kończyny dolnej. Kości kręgosłupa i klatki piersiowej. Prawidłowa postawa ciała człowieka, jej cechy, rozwój w ontogenezie. Przyczyny powstawania i skutki wad postawy. Miologia ogólna: rodzaje mięśni, ich położenie. Makroskopowa budowa mięśni (początkowy, końcowy, stały i ruchomy). Narządy pomocnicze mięśni. Mięśnie kończyny górnej. Mięśnie kończyny dolnej. Mięśnie tułowia i jamy brzusznej. Mięśnie twarzy i szyi. Anatomia O.U.N. i obwodowego układu nerwowego. Układ krwionośny – ogólna charakterystyka i podział. Naczynia krwionośne – budowa. Budowa i funkcja tętnic, żył i naczyń włosowatych. Budowa anatomiczna serca. Krążenie duże i małe. Układ limfatyczny – narządy chłonne, ich budowa i topografia. Układ moczowy – ogólna charakterystyka budowy. Układ płciowy – ogólna charakterystyka topografii i budowy narządów płciowych żeńskich i męskich. Narządy zmysłów: ogólna charakterystyka i podział. Układ dokrewny: ogólna charakterystyka i przegląd z uwzględnieniem topografii. Układ pokarmowy: ogólna charakterystyka i podział na odcinki. Otrzewna. Budowa anatomiczna wątroby i trzustki. Układ oddechowy: ogólna charakterystyka i podział na odcinki. Opłucna.</p>
<p>Fizjologia</p>	<p>A.W2. – A.W6. A.U2. - A.U.3.</p>	<p>Celem zajęć jest wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą funkcjonowania organizmu człowieka w zakresie poszczególnych układów i narządów oraz poznanie mechanizmów regulacyjnych odpowiedzialnych za utrzymanie homeostazy w organizmie. Układ nerwowy: centralny, obwodowy i autonomiczny. Fizjologia mięśni szkieletowych, gładkich i mięśnia sercowego. Rodzaje czucia. Fizjologia wrażeń zmysłowych. Fizjologia układu dokrewnego (podwzgórze, przysadki mózgowej, tarczycy, przytarczyc, nadnerczy, jajników i jąder). Układ sercowo - naczyniowy, hemodynamika, autoregulacja przepływu tkankowego. Fizjologia układu oddechowego, regulacja oddychania, krążenie płucne i wymiana gazowa. Fizjologia układu moczowego, filtracja nerkowa, układ RAA, produkcja moczu. Regulacja równowagi wodno-elektrolitowej i kwasowo zasadowej. Procesy trawienia i wchłaniania w przewodzie pokarmowym, hormony</p>

		<p>żołądkowo - jelitowe. Rola wątroby i trzustki, składniki pokarmowe, zasady odżywiania. Podstawowa i wysiłkowa przemiana materii. Fizjologia układu krwiotwórczego. Fizjologia rozrodu.</p>
Patologia	<p>A.W7. – A.W10. A.U4.</p>	<p>Celem przedmiotu jest poznanie przez studentów patomorfologii i patofizjologii w zakresie ogólnym oraz szczegółowym - dotyczącym poszczególnych układów, a także uwarunkowań zaburzeń zachodzących w organizmie człowieka</p> <p>Pojęcie patomorfologii, patofizjologii, choroby i czynników chorobotwórczych.</p> <p>Śmierć i jej znamiona.</p> <p>Zaburzenia w krążeniu.</p> <p>Mechanizmy obronne w ustroju.</p> <p>Zmiany wsteczne w narządach.</p> <p>Zmiany postępowe w różnych narządach.</p> <p>Znaczenie odporności w patologii chorób.</p> <p>Patomorfologia nowotworów, znaczenie badań przesiewowych i postępowania.</p> <p>Patologia regulacji równowagi wodno-elektrolitowej i kwasowo - zasadowej.</p> <p>Patologia zapalenia i jego rodzaje.</p> <p>Patologia poszczególnych układów.</p> <p>Patologia wstrząsu.</p> <p>Patologia zaburzeń krzepliwości.</p> <p>Zaburzenia gospodarki węglowodanowej, tłuszczowej i białkowej.</p> <p>Zmiany w układzie sercowo - naczyniowym.</p> <p>Zaburzenia układu oddechowego.</p> <p>Patologia układu pokarmowego.</p> <p>Zaburzenia w układzie dokrewnym.</p>
Genetyka	<p>A.W11.-A.W15. A.U5.-A.U6.</p>	<p>Podstawy genetyki klasycznej. Historia odkryć zasad dziedziczenia, praw Mendla. Budowa molekularna DNA, RNA. Zasady funkcjonowania genów. Zjawisko transkrypcji i translacji. Mutacje genowe i aberracje chromosomalne ich znaczenie biologiczne i aspekt kliniczny. Zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech oraz dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej. Choroby genetyczne dziedziczone autosomalnie recesywnie i dominująco. Choroby nowotworowe o podłożu genetycznym. Rak sutka i jelita grubego. Diagnostyka prenatalna. Wady wrodzone. Terapia genowa. Immunogenetyka i genetyczne podstawy transplantologii. Charakterystyka niektórych chorób: Hemofilia. Fenylketonuria. Mukowiscydoza. Genetyka nowotworów. Zasady diagnostyki genetycznej. Technika PCR w diagnostyce laboratoryjnej. Zastosowanie badań genetycznych w diagnostyce medycznej. Zasady klonowania komórek. Nowe trendy w genetyce – epigenetyka i wykorzystanie polimorfizmu genetycznego w medycynie spersonalizowanej.</p>
Biochemia i biofizyka	<p>A.W16.-A.W19. A.U7. - A.U9.</p>	<p>Celem zajęć jest zapoznanie studentów z chemicznymi i fizycznymi podstawami struktury molekularnej organizmu żywego i zachodzących w nim procesów metabolicznych, a także przygotowanie do udziału w</p>

		<p>procesie diagnostycznym w zakresie zapobiegania błędom przedlaboratoryjnym i interpretacji wyników badań laboratoryjnych. Biofizyczne i biochemiczne podstawy funkcjonowania organizmu ludzkiego.</p> <p>Podstawy biofizyczne homeostazy.</p> <p>Układy regulacyjne ze sprzężeniem zwrotnym.</p> <p>Przekazywanie informacji pomiędzy komórkami i tkankami.</p> <p>Powiązanie zaburzeń w cząsteczkach, reakcjach i procesach biochemicznych z występowaniem patologii u ludzi.</p> <p>Główne przyczyny chorób wpływających na różnorodne mechanizmy biochemiczne w komórce i organizmie.</p>
Mikrobiologia i parazytologia	A.W20.-A.W.21 A.U10. - A.U11	<p>Celem przedmiotu jest nabycie przez studentów wiedzy z zakresu mikrobiologii i parazytologii ogólnej i szczegółowej, obejmującej bakterie, grzyby i wirusy, w tym mikroorganizmy chorobotwórcze i stanowiące mikrobiotę fizjologiczną człowieka oraz pasożyty, w tym ich cykle rozwojowe, a także metody diagnostyczne.</p> <p>Budowa, morfologia, fizjologia bakterii.</p> <p>Flora fizjologiczna człowieka. Nosicielstwo drobnoustrojów chorobotwórczych. Bakteriologia szczegółowa.</p> <p>Budowa, morfologia, fizjologia grzybów strzępkowych i drożdży. Grzyby jako patogeny człowieka.</p> <p>Charakterystyka wirusów. Najważniejsze wirusy chorobotwórcze.</p> <p>Podział pasożytów. Najczęściej występujące choroby pasożytnicze.</p> <p>Zatrucia i zakażenia pokarmowe.</p> <p>Zakażenia układowe.</p> <p>Podstawowe wiadomości z immunologii i epidemiologii.</p> <p>Szczepionki i surowice odpornościowe. Program Szczepień Ochronnych w Polsce.</p> <p>Zasady racjonalnej antybiotykoterapii. Antybiotykoterapia empiryczna, celowana, sekwencyjna. Mechanizmy oporności bakterii na antybiotyki i chemioterapeutyki.</p>
Farmakologia	A.W22.-A.W28. A.U12.-A.U15.	<p>Celem zajęć jest przygotowanie studentów do preskrypcji leków i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza oraz wyposażenie w wiedzę z zakresu farmakologii ogólnej, zasad stosowania leków w określonych sytuacjach klinicznych, wskazań do ich stosowania, działań niepożądanych, przeciwwskazań.</p> <p>Grupy leków i mechanizm ich działania. Objawy uboczne działania leków i interakcje między lekami. Lekozależność. Farmakogenetyka – podstawowe pojęcia. LADME – losy leków w organizmie.</p> <p>Farmakologia ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego.</p> <p>Narkotyczne i nienarkotyczne leki przeciwbólowe.</p> <p>Farmakologia układu krążenia. Grupy leków. Interakcje między lekami.</p> <p>Zasady terapii chorób układu krążenia (choroba niedokrwienna serca, nadciśnienie tętnicze, niewydolność krążenia, etc.). Farmakoterapia zaburzeń lipidowych i otyłości.</p> <p>Farmakologia przewodu pokarmowego. Leczenie choroby wrzodowej żołądka i XII-nicy. Zasady terapii schorzeń wątroby i trzustki.</p>

		<p>Farmakologia układu oddechowego. Leki wykrztuśne, sekreto lityczne i przeciwkaszlowe. Leczenie astmy oskrzelowej.</p> <p>Farmakologia gruczołów wydzielania wewnętrznego. Zasady leczenia cukrzycy.</p> <p>Antybiotykoterapia i chemioterapia. Zasady racjonalnej antybiotykoterapii. Grupy antybiotyków i chemioterapeutyków, działania niepożądane.</p> <p>Chemioterapeutyki przeciwwirusowe, przeciwgrzybicze, przeciwrobacze, przeciwpierwotniakowe, przeciwgruźlicze.</p>
Radiologia	A.W29. A.U16.	<p>Celem przedmiotu jest poznanie przez studentów podstaw fizycznych i zastosowania wybranych technik obrazowania w procesie diagnostycznym pacjenta oraz zasad postępowania w aspekcie zadań pielęgniark</p> <p>Podstawy fizyczne rentgenologii. Podstawy techniczne rentgenodiagnostyki. Środki cieniujące. Zastosowanie izotopów promieniotwórczych. Ultrasonografie (USG).</p> <p>Tomografia komputerowa i PET - wskazania, zasady badania.</p> <p>Rezonans magnetyczny - technika badania, wskazania.</p> <p>Mammografia - technika badania, wskazania.</p> <p>Diagnostyka obrazowa poszczególnych układów i narządów.</p> <p>Promienioczułość tkanek. Wskazania do radioterapii. Terapia szczegółowa nowotworów różnych narządów i części ciała.</p> <p>Badania naczyniowe i radiologia zabiegowa.</p>
B. Nauki społeczne i humanistyczne		
Psychologia	B.W1. - B.W11. B.W15. B.U1 - B.U9.	<p>Psychologia jako nauka: rys historyczny, przedmiot, zadania i metody psychologii. Psychologiczne koncepcje człowieka.</p> <p>Psychologia emocji. Etapy rozwoju psychicznego człowieka i jego kryzysy.</p> <p>Mechanizmy obronne i adaptacyjne: represja, autyzacja, regresja, odreagowanie, izolacja i przekierowanie afektu, zaprzeczanie, racjonalizacja, intelektualizacja, moralizacja, rytualizacja, projekcja i introjeksja, sublimacja i restytucja i ich znaczenie w zachowaniu zdrowia emocjonalnego.</p> <p>Psychologiczne aspekty zdrowia i choroby we współczesnych nurtach badawczych:</p> <ol style="list-style-type: none"> medycyna psychosomatyczna, medycyna behawioralna, psychologia zdrowia. <p>Psychologiczne mechanizmy chorób i dysfunkcji somatycznych.</p> <p>Paradygmat patogenetyczny i fenomenologiczny. Psychologiczna teoria stresu i radzenia sobie jak ramy teoretyczne psychologii medycznej. Zespół stresu pourazowego (POST-TRAUMATIC STRESS DISORDER).</p> <p>Psychologiczna problematyka kontaktu pielęgniarka-pacjent.</p> <p>Psychologiczne mechanizmy funkcjonowania grupy społecznej.</p> <p>Rodzina a zdrowie psychiczne i somatyczne człowieka.</p> <p>Psychologia komunikacji: werbalne i niewerbalne sposoby porozumiewania się. Modele komunikacji interpersonalnej.</p> <p>Psychologiczna problematyka śmierci i żałoby. Trauma (uraz) straty i osobliwości przeżywania żałoby.</p> <p>Wybrane zagadnienia z psychologii osobowości – główne teorii i modele.</p> <p>Zagrożenia w rozwoju osobowości. Kryteria dojrzałej osobowości.</p>

		<p>Psychologia małżeństw bezdzietnych i adopcji. Zespół poaborcyjny. Doświadczenie straty dziecka. Elementy pomocy psychologicznej. Zespół wypalenia zawodowego. Profilaktyka wypalenia oraz deformacji zawodowej. Strategie budowania relacji opartych na zaufaniu. Techniki aktywnego słuchania i zadawania pytań otwartych. Przekazywanie trudnych informacji pacjentowi i jego bliskim. Wpływ różnic kulturowych na komunikację.</p>
Socjologia	<p>B.W12. - B.W18. B.U2. B.U10. B.U11.</p>	<p>Socjologia jako nauka o społeczeństwie. Podstawowe pojęcia: grupa społeczna, organizacja, rola społeczna, więź społeczna, pojęcie ekosystemu. Socjologiczne rozumienie roli zawodowej pielęgniarki i lekarza.</p> <p>Wybrane teorie i metody modelowania rzeczywistości z perspektywy socjologii, wykorzystywane w pielęgniarstwie.</p> <p>Pojęcie instytucji społecznych i ich klasyfikacja. Szpital jako instytucja społeczna.</p> <p>Dewiacje społeczne. Patologie wśród dzieci i młodzieży, zapobieganie. Procesy poznawcze, zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne. Różnice między zaburzeniami zachowania a dewiacją.</p> <p>Proces socjalizacji. Działania lokalnych społeczności i ekosystemu.</p> <p>Socjologiczne teorie zdrowia i choroby. Rola chorego. Choroba jako przeżycie.</p> <p>Socjologiczna problematyka śmierci i umierania.</p>
Pedagogika	<p>B.W19.-B.W21. B.U12. - B.U13.</p>	<p>Pedagogika jako nauka. Pojęcie, przedmiot badań, język pedagogiki, zadania i związki z naukami medycznymi.</p> <p>Pojęcie wychowania. Cele wychowania pojęcie, klasyfikacja. Cele wychowania jako realizacja wartości osobowych i społecznych.</p> <p>Proces wychowania, pojęcie, struktura. Wychowanie jako zjawisko społeczne i jego przebieg w aspekcie chorowania, zdrowienia, hospitalizacji.</p> <p>Dziedziny wychowania. Wychowanie zdrowotne. Metody wychowania. Kryteria doboru form wychowania. Warunki skutecznego wychowania. Podstawowe środowiska wychowawcze – znaczenie w wychowaniu. Dysfunkcje środowiska wychowawczego: zaniedbanie, przemoc. Rola pielęgniarki we wczesnej profilaktyce przemocy, krzywdzenia dziecka.</p> <p>Podstawowe pojęcia dydaktyki. Proces kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej.</p> <p>Edukacja zdrowotna – podstawy teoretyczne. Metodyka: stosowane formy, metody i środki dydaktyczne. Etapy planowania edukacji zdrowotnej, ewaluacja.</p> <p>Edukacja zdrowotna dzieci, młodzieży i dorosłych. Projektowanie toku zajęć z wykorzystaniem odpowiednich metod nauczania dostosowanych do problematyki zajęć i wieku słuchaczy.</p> <p>Pedagogiczny wymiar pracy pielęgniarki z pacjentem i jego rodziną. Kreowanie warunków do uczenia się. Proces przekazywania informacji pielęgniarka – pacjent, pielęgniarka – personel medyczny.</p> <p>Programy edukacyjne w zakresie działań zdrowotnych ich projektowane i realizacja.</p>
Prawo medyczne	<p>B.W22.-B.W26 B.U14.</p>	<p>Podstawowe źródła przepisów dotyczących opieki medycznej: konstytucja, Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych</p>

		<p>Wolności, Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Godności Istoty Ludzkiej, struktura aktów prawnych.</p> <p>Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej, i inne obowiązujące akty prawne.</p> <p>Regulacja rynku usług medycznych, możliwe formy wykonywania zawodu pielęgniarki i położnej, rejestracja prywatnej praktyki, rola Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych, Narodowy Fundusz Zdrowia jako regulator rynku świadczeń medycznych, prawo o zakładach opieki zdrowotnej.</p> <p>Prawo pracy, obowiązki pracownika i pracodawcy, definicja błędu medycznego, jego rodzaje, odpowiedzialność za popełnienie błędu medycznego.</p> <p>Ubezpieczenia zdrowotne, organizacja systemu, różne systemy organizacji systemu ochrony zdrowia stosowane w krajach Unii Europejskiej, rola standardów postępowania w zapewnieniu odpowiedniego poziomu opieki medycznej.</p> <p>Odpowiedzialność cywilna, zasady zawierania umów cywilnoprawnych, warunki prawne powstawania odpowiedzialności cywilnej, rodzaje odpowiedzialności cywilnej, zasady i okresy przedawniania się roszczeń cywilnych. Odpowiedzialność karna i pracownicza.</p>
Zdrowie publiczne	B.W27.- B.W33. B.U15. - B.U17.	<p>"Zdrowie publiczne" - pojęcie i zakres (koncepcja zdrowia w medycynie, zadania medycyny społecznej). Strategia działania w dziedzinie życia publicznego. Struktura populacji – ocena zdrowia - podstawowe pojęcia. Profilaktyka, wychowanie zdrowotne, perspektywy Med. Rodzinnej.</p> <p>Zachowania zdrowotne i zdrowie (aktywność fizyczna, odżywianie, picie alkoholu, palenie tytoniu, dopalacze i narkotyki).</p> <p>Demografia, epidemiologia i statystyka w promocji zdrowia. Struktura demograficzna ludności, pozytywne i negatywne mierniki stanu zdrowia, analiza podstawowych wskaźników zdrowotnych pod kątem potrzeb jednostki i grupy społecznej.</p> <p>Psychospołeczne uwarunkowania zdrowia. Socjomedyczne i środowiskowe aspekty zdrowia, zaburzenia nerwicowe, samobójstwa, uzależnienia.</p> <p>Żywność, żywienie, odżywianie (standardy żywienia, substancje naturalne, składniki odżywcze). Rola wyżywienia w profilaktyce i leczeniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niedożywienie i jego uwarunkowanie, alergiczne reakcje pokarmowe, - toksyczne działanie metali. <p>Zagrożenia środowiska naturalnego (mikroklimat, zanieczyszczenia powietrza, promieniowanie elektromagnetyczne, hałas i wilgoć, higiena wody, higiena gleby, wymagania zdrowotne w planowaniu przestrzennym miast i osiedli). Higiena pracy.</p> <p>Opieka medyczna nad rodziną (rodzina jako system społeczny, miejsce edukacji zdrowotnej, patologia życia w rodzinie), opieka medyczna w szkole.</p> <p>Jakość w opiece medycznej; procedury, standardy; jakość opieki pielęgniarskiej.</p>
Język angielski	B.U24. - B.U.25	<p>Budowa ciała człowieka, czasownik „to be”, strona bierna i przyimki miejsca.</p> <p>Kierunki anatomiczne, użycie przymiotników i przysłówków.</p> <p>Jamy ciała ludzkiego, czasowniki określające budowę i położenie.</p>

		<p>Układ oddechowy, krwionośny, pokarmowy, wydalniczy, nerwowy. Budowa, funkcjonowanie i choroby.</p> <p>Przedimek określony i nieokreślony, czasy terażniejsze. budowanie pytań.</p> <p>Zadania pielęgniarki i struktura zespołów medycznych oraz szpitala, specjalności i oddziały.</p> <p>Troska o zdrowie pacjenta, badanie fizykalne, cele opieki zdrowotnej, mycie twarzy, rąk, higiena jamy ustnej, włosów.</p> <p>Pozycje podczas opieki pielęgniarskiej</p> <p>Skróty używane w medycznym języku angielskim, zapis i zrozumienie.</p> <p>Podstawy słowotwórstwa, rodziny wyrazów, ćwiczenia.</p> <p>Grupy i postacie leków, sposoby ich podawania i problem uzależnienia od leków.</p> <p>Zastrzyki oraz sposoby, wskazania i przeciwwskazania do ich podawania.</p> <p>Pomiary pulsu, ciśnienia, oddychania i temperatury, sprzęt, relacjonowanie zmian w stanie zdrowia pacjenta.</p> <p>Czasy przeszłe, użycie i zastosowanie.</p> <p>Określanie ilości.</p>
Etyka zawodu pielęgniarki	B.W34.-B.W.38. B.U18.-B.U19.	<p>Etyka a moralność. Etyka ogólna i zawodowa.</p> <p>Humanistyczna etyka spolegliwego opiekuna</p> <p>Deontologia pielęgniarstwa-indywidualna sytuacja podmiotu opieki</p> <p>Historia etyki pielęgniarstwa: F. Nightingale – przyrzeczenie pielęgniarskie.</p> <p>Rozalia Celak – wyzwanie dla pielęgniarek</p> <p>Kodeks Etyki Zawodowej Polskiej Pielęgniarki i Położnej – funkcje kodeksów zawodowych. Karta Praw Pacjenta</p> <p>Szczegółowa etyka pielęgniarki: zasady etycznego postępowania pielęgniarki</p> <p>Koncepcja człowieka a system etyczny. Dylematy etyczne pielęgniarek.</p> <p>Moralne aspekty prowadzenia dyskusji.</p>
Zajęcia fakultatywne do wyboru*: Współpraca i komunikacja w zespole interprofesjonalnym	B.W39-B.W50. B.U20.-B.U23.	<p>Sytuacja zdrowotna pacjenta a sposób komunikowania się.</p> <p>Porozumiewanie się werbalne i niewerbalne. Sztuka efektywnego słuchania i okazywania empatii pacjentowi oraz jego rodzinie.</p> <p>Umiejętność współpracy w zespole interprofesjonalnym.</p> <p>Elementy właściwej komunikacji z pacjentem i jego rodziną. Tworzenie motywacyjnych, skutecznych i czytelnych komunikatów.</p> <p>Umiejętność reagowania na krytykę i pochwałę. Komunikowanie się z pacjentem odmiennym kulturowo i pogładowo oraz o różnym stopniu niepełnosprawności.</p>
Zajęcia fakultatywne do wyboru*: przedsiębiorczość	B.U14.; B.U16.; B.U20.	<p>Procedura zakładania firmy. Zalety i wady prowadzenia własnej działalności. Formalności związane z zakładaniem firmy. Rejestracja firmy.</p> <p>Mała firma i zasady jej wyodrębniania. Normy prawne dotyczące wymiaru podatku oraz prowadzenia rachunkowości w firmach. Ogólne zasady opodatkowania działalności podmiotów gospodarczych.</p> <p>Umiejętność współpracy w zespole diagnostyczno-terapeutycznym. Istota biznes-planu, jako podstawowego narzędzia niezbędnego w uruchamianiu i prowadzeniu działalności gospodarczej. Pojęcie biznesplanu. Cechy i rodzaje biznesplanu. Cele biznesplanu. Funkcje biznesplanu.</p> <p>Metody poszukiwania pracy. List motywacyjny i życiorys. Rozmowa kwalifikacyjna.</p> <p>wybrane elementy biznesplanu. Geneza projektu, charakterystyka przedsięwzięcia. Nazwa i siedziba firmy. Lokalizacja. Forma organizacyjno-</p>

		<p>prawna. Niezbędne zasoby do realizowania przedsięwzięcia. Założenia planu strategicznego przedsięwzięcia. Misja i wizja. Cele strategiczne. Główne sposoby realizacji celów. Produkt. Przedstawienie projektu.</p>
C. Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej		
Podstawy pielęgniarstwa	<p>C.W1 - C.W11 C.W.38 C.U1.-C.U11 C.U13.-C.U15. C.U17. C.U20.-C.U24. C.U26.-C.U34. C.U36.-C.U40.</p>	<p>Celem przedmiotu jest umożliwienie studentom zdobycia wiedzy i ukształtowania umiejętności praktycznych oraz postawy zawodowej niezbędnych do wykonywania zawodu pielęgniarki/ pielęgniarza, a także przygotowanie studentów do wdrażania procesu pielęgnowania i Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej (ICNP®) oraz do współpracy z zespołem interprofesjonalnym.</p> <p>Rys historyczny rozwoju pielęgniarstwa. Wybór zawodu i kluczowe pojęcia w pielęgniarstwie. Teorie pielęgniarstwa (modele pielęgniarstwa). Opieka holistyczna. Chory jako podmiot w opiece holistycznej w oparciu o prawa pacjenta w kraju i innych krajach europejskich. Funkcje zawodowe pielęgniarki. Proces pielęgnowania, Primary Nursing, ICNP. Klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarskich. Pielęgniarstwo transkulturowe. Standard prowadzenia dokumentacji pielęgniarskiej. Podstawowe zadania pielęgniarki podczas wykonywania badań diagnostycznych. Pielęgnowanie w schorzeniach układu oddechowego. Pielęgnowanie w schorzeniach układu krążenia Pielęgnowanie w schorzeniach układu pokarmowego. Wybrane standardy opieki piel. nad pacjentem neurologicznym. Pielęgnowanie w schorzeniach nerek. Opieka pielęgniarska nad chorymi z zaburzeniami narządów zmysłu. Opieka nad pacjentem geriatrycznym i umierającym.</p>
Promocja zdrowia	<p>C.W13.-C.W15. C.U44. C.U47.-C.U48. C.U55.</p>	<p>Geneza promocji zdrowia na świecie i w Polsce. Dokumenty promocji zdrowia. Rola środków masowego przekazu w promocji zdrowia. Pojęcie zdrowia (definicja zdrowia). Czynniki warunkujące zdrowie. Zdrowie publiczne a zdrowie jednostki. Typologia zachowań zdrowotnych. Uwarunkowanie zdrowia, koncepcja Lalonda. Socjologiczna krytyka promocji zdrowia. Terroryzm zdrowotny i jego konsekwencje. Demografia, epidemiologia i statystyka w promocji zdrowia. Struktura demograficzna ludności, pozytywne i negatywne mierniki stanu zdrowia, analiza podstawowych wskaźników zdrowotnych pod kątem potrzeb jednostki i grupy społecznej Polityka zdrowotna w Polsce: Narodowy Program Zdrowia – założenia, zadania oraz realizatorzy. Narodowe programy promocji zdrowia.</p>
Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej	<p>C.W16.-C.W22. C.U12. C.U16. C.U18. - C.U19. C.U25. C.U35.</p>	<p>Organizacja systemu podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) w Polsce – stan obecny. Założenia skoordynowanej opieki medycznej w podstawowej opiece zdrowotnej. Akty prawne regulujące politykę zdrowotną i ochronę zdrowia w Polsce. POZ i specjalistyczne systemy opieki zdrowotnej. Chronic Care Model.</p>

	C.U.45.-C.U49 C.U50.-C.U55. C.U69. C.U75.-C.U76. C.U78.-C.U.80	Pielęgniarka rodzinna/środowiskowa - rola, funkcje, zadania. Nowe kompetencje i uprawnienia. Ocena jakości w podstawowej opiece zdrowotnej. System akredytacji placówek podstawowej opieki zdrowotnej Specyfika opieki środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania, metod pracy i dokumentowania, ze względu na środowisko zamieszkania, nauki i pracy.
Dietetyka	C.W23.-C.W28. C.U56.-C.U58.	Zapotrzebowanie jakościowe i ilościowe na składniki pokarmowe u zdrowego człowieka. Profilaktyka żywieniowa. Ogólne zasady odżywiania w różnych stanach chorobowych. Formułowanie i wdrażanie zaleceń żywieniowych dla osób zdrowych i chorych (rola pielęgniarki) Możliwość odżywiania z uwzględnieniem drogi podawania posiłków – żywienie dojelitowe i pozajelitowe.
Organizacja pracy pielęgniarskiej	C.W29.-C.W35 B.W39-40 ; B.W50 C.U59.-C.U63.	Podstawowa terminologia nauki o zarządzaniu, wybrane teorie zarządzania (zarządzanie systemowe, strategiczne). Proces decyzyjny. Style zarządzania. Zarządzanie zmianą. Funkcje zarządzania: planowanie, organizowanie w tym organizowanie pracy własnej i zespołu, motywowanie, kontrolowanie. Doskonalenie organizacji: koncepcja OD.
Badanie fizykalne w praktyce zawodowej pielęgniarki	C.W36.-C.W45. C.U41 - C.U45. C.U64-C.U71	Pojęcie badania podmiotowego i przedmiotowego, schemat zbierania wywiadu i podstawowe objawy chorobowe. Stan ogólny: -cechy ogólne: wzrost, masa ciała, typ budowy, pozycja lub ułożenie ciała, aktywność ruchowa, mowa, -orientacja pacjenta w czasie i miejscu, -parametry życiowe: oddech, tętno, ciśnienie tętnicze krwi, temperatura ciała. Stan psychiczny: -procesy emocjonalno-motywacyjne: niepokój, obojętność, lęk, gniew, -procesy orientacyjno-poznawcze: spostrzeganie, uwaga, myślenie, -mowa: liczba i tempo wypowiedzianych słów, płynność i głośność mowy. Skóra, tkanka podskórna i węzły chłonne: -zabarwienie, wilgotność, ciepłota, napięcie skóry, -obecność zmian patologicznych tkanki podskórnej: guzy, tłuszczaki, -węzły chłonne: wyczuwalność, wielkość, twardość, umiejscowienie, bolesność. Narządy zmysłów: -oczy: stan i ruchomość powiek, reakcja źrenic na światło, ostrość wzroku, pole widzenia, -uszy: ujście przewodu słuchowego, obecność wycieku z ucha, -nos: stan błon śluzowych, różnicowanie zapachów, upowietrznienie zatok czołowych i szczękowych. Jama ustna, gardło i szyja: -ocena warg, błony śluzowej jamy ustnej, -ruchomość, zabarwienie, wilgotność języka, -ocena uzębienia (próchnica, parodontoz), -gardło: ocena migdałków i łuków podniebiennych,

		<p>-szyja: ocena ruchomości, symetrii i obwodu, tarczycy, przepływów w tętnicach szyjnych.</p> <p>Klatka piersiowa i płuca:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ocena kształtu i symetrii ruchów oddechowych, częstość i głębokość oddechów, -badanie klatki piersiowej: oglądanie, palpacja, opukiwanie i osłuchiwanie, -ocena gruczołów piersiowych oraz dołów pachowych. <p>Układ sercowo-naczyniowy i krążenie obwodowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> -oglądanie i badanie palpacyjne okolicy przedsercowej, ocena uderzenia koniuszkowego serca -opukiwanie serca, -osłuchiwanie serca: oznaczenie częstości pracy serca, określenie I i II tonu serca, patologiczne tony i szmery serca, -cechy tętna, -ocena krążenia żylnego: obrzęki, żylaki kończyn dolnych. <p>Jama brzuszna:</p> <ul style="list-style-type: none"> -oglądanie brzucha, -osłuchiwanie jamy brzusznej: perystaltyka jelit, szmery przepływu krwi, -oznaczenie granic narządów wewnętrznych przy pomocy opukiwania (wątroba, śledziona, wypełnienie pęcherza moczowego), -palpacja powierzchowna i głęboka jamy brzusznej. <p>Elementy badania neurologicznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> -nerwy czaszkowe: badanie nerwów czaszkowych, -badanie układu ruchowego: odczuwania bólu, temperatury, dotyku, wibracji, czucie głębokie, wyznaczanie obszarów zaburzeń czucia, -ocena odruchów: podstawowe odruchy ścięgniste, skórno-mięśniowe, najważniejsze odruchy patologiczne, -podstawowe objawy uszkodzeń ośrodkowych i obwodowych nerwów ruchowych. <p>Układ mięśniowo-szkieletowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> -badanie kręgosłupa, ocena krzywizn kręgosłupa, rotacji, -badanie kości, ocena kończyn, ruchomości i zakresu ruchów stawów, ocena stawów (zaczerwienienie, bolesność, obrzęk), -ocena siły i napięcia mięśni. <p>Okolica odbytu oraz narządów płciowych męskich i żeńskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> -badanie palpacyjne odbytu, obecność guzków i przepuklin odbytu, ocena gruczołu krokowego u mężczyzn, -narządy płciowe męskie: stopień rozwoju, odprowadzalność napletka, obecność wydzielin, -narządy płciowe żeńskie: stopień rozwoju, ocena skóry, obecność zmian patologicznych.
<p>Zakażenia szpitalne</p>	<p>C.W46.-C.W48. C.U11. C.U49. C.U72.-C.U74.</p>	<p>Podstawowa terminologia z zakresu zakażeń i epidemiologii.</p> <p>Charakterystyka drobnoustrojów chorobotwórczych przenoszonych drogą krwi. Epidemiologia zakażeń krwiopochodnych HBV, HCV, HIV. Sytuacja epidemiologiczna zakażeń HBV, HCV i HIV na świecie, w Europie i w Polsce.</p> <p>Diagnostyka laboratoryjna zakażeń wywołanych wirusami przenoszonymi drogą krwi.</p> <p>Nadzór epidemiologiczny nad zakażeniami krwiopochodnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czynniki ryzyka zakażeń HBV, HCV, HIV, - ryzyko zakażenia związanego z opieką zdrowotną (HBV, HCV, HIV) z perspektywy pacjenta i z perspektywy pracownika medycznego,

		<p>- skuteczność działań prewencyjnych i leczniczych na różnych etapach zakażenia/choroby,</p> <p>- uprawnienia i obowiązki świadczeniodawcy w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń krwiopochodnych – aktualne akty prawne w systemie nadzoru nad HBV, HCV, HIV oraz w obszarze bezpieczeństwa,</p> <p>- pacjent a odpowiedzialność cywilna, prawna, zawodowa, etyczna personelu medycznego za zakażenia krwiopochodne.</p> <p>Sposoby redukcji ryzyka zakażeń krwiopochodnych (HBV, HCV, HIV) w placówkach medycznych:</p> <p>- realizacja procedur higieny rąk i przestrzegania ich stosowania zgodnie z wytycznymi WHO „5 momentów higieny rąk”,</p> <p>- stosowanie bezpiecznego sprzętu medycznego ograniczającego zakłucia personelu,</p> <p>- utrzymanie czystości z dezynfekcją – usuwanie plam krwi, wydalin, wydzielin – jak długo wirusy te mogą przetrwać w środowisku placówki medycznej,</p> <p>- edukacja personelu medycznego i pomocniczego,</p> <p>- edukacja pacjenta w zakresie minimalizacji ryzyka zakażenia.</p> <p>Mycie, dezynfekcja i sterylizacja sprzętu medycznego. Sterylizacja gazowa i termiczna. Aseptyka oraz antyseptyka.</p> <p>Rola pielęgniarki jako osoby odpowiedzialnej za kontakt z materiałem zakaźnym. Zasady pobierania i przesyłania do badań materiałów biologicznych.</p> <p>Dokumentacji medyczna stosowana w sprawozdawczości zakażeń szpitalnych.</p> <p>Podstawy profilaktyki zakażeń wewnątrzszpitalnych, łańcuch epidemiologiczny, zasady identyfikacji oraz izolacji źródeł zakażenia.</p> <p>Zagrożenia zawodowe w szpitalu.</p>
<p>Zasoby i system informacji w ochronie zdrowia</p>	<p>C.W49.-C.W50. C.U75.-C.U76.</p>	<p>Informatyka w pielęgniarstwie.</p> <p>Zdrowie a rozwiązania informacyjne</p> <p>Zarządzanie informacją.</p> <p>Dokumentacja pielęgniarstwa. Rozwiązania informatyczne.</p> <p>Wykorzystanie dostępnych systemów informacji w praktyce pielęgniarstwa.</p>
<p>Zajęcia fakultatywne do wyboru*: Język migowy</p>	<p>C.W51. C.U77.</p>	<p>Przyczyny i rodzaje zaburzeń słuchu i mowy.</p> <p>Konsekwencje głuchoty: społeczne i zawodowe.</p> <p>Środki, sposoby i zasady porozumiewania się niesłyszących i z niesłyszącymi.</p> <p>Tożsamość kulturowa niesłyszących. Organizacje działające na rzecz osób z wadą słuchu. Prawna sytuacja osób głuchych.</p> <p>Daktylografia:</p> <p>A, L, I, A, R, W, E, Y, C liczebniki główne 1 – 10, P, O, S, T, liczebniki główne 11 – 19 M, N, U, K, liczebniki główne 20 – 59 G, F, Z, D, liczebniki 60 – 99 Ł, A, E, J, liczebniki główne 100 – 1000, milion, zero H, CH, CZ, SZ, RZ, liczebniki porządkowe Ć, Ó, Ó, Ś, Ź, Ż, V, X, ułamki zwykłe i dziesiętne działania arytmetyczne, miary metryczne, procent, stopień, znaki interpunkcyjne wielkie litery</p>

	<p>Ideografia</p> <p>Kim jesteś? głuchy – głuchoniemy; czy; być/jest – są; móc/można; mówić – powiedzieć; migać; umieć/wiedzieć – nie umieć/nie wiedzieć; na; pisać – na pisać – podpisać; nazwisko/nazywać (się) - imię</p> <p>Czy mnie rozumiesz? mężczyzna – pan; kobieta – pani; słyszeć/słyszący; widzieć; rozumieć; dobry/dobrze; ja – mnie/mi; co/coś; jak/jaki; się – siebie/sobie - sam</p> <p>Gdzie mieszkasz? gdzie; mieszkać – adres; ulica; numer; dom; praca/pracować; mieć – nie mieć; jeszcze – tylko – już; dowód osobisty – osoba; dać/dawać</p> <p>Czy masz rodzinę? rodzina; ojciec/tata – matka/mama – rodzice; ty – ci/cię/ciebie/tobie; mój – twój – swój; małżeństwo/mąż/żona; dziecko – dzieci; syn/córka; rodzeństwo/brat/siostra; dzisiaj – teraz; w/we</p> <p>Jesteś w szpitalu - szpital; wypadek; wczoraj – przedwczoraj – trzy dni temu; zaraz; przychodzić/przyjść – przyjechać; lekarz – doktor – badać/badanie; łamać/ złamać/ złamanie; ręka – ręce – noga – nogi; ból/boleć; ten/ta/to - tu</p> <p>Trzeba zawiadomić rodzinę. Co się stało? zawiadomić; trzeba – potrzebny; do – od – dla – dlatego; kiedy; był – będzie; telefon – telefonować/zatelefonować – telefon komórkowy; telefaks; szkoła; prawda – podobny – prawdopodobnie; wezwać; natychmiast; pogotowie</p> <p>Co się stało? stać – stały/stało; pamiętać; nagle; słaby – słabosłyszący/niedosłyszający; przytomny; wymiotować; głowa – zawrót głowy; zemdleć; chory/chorować; krew - krwawienie/krwotok</p> <p>Teraz lekarz Cię zbada proszę – dziękuję – przepraszam; ubranie/ubierać (się) – rozebrać się; położyć – położyć (się); usiąść/siadać; pokazać; język; oddychać/ oddychać głęboko; tak –nie; leżeć; spokojnie</p> <p>Zmierzymy Ci temperaturę i ciśnienie pielęgniarka; termometr – temperatura; brać/wziąć; musieć – obowiązek; gorący – gorączka; prawy – lewy; ciśnienie; tętno; mierzyć; wynik</p> <p>Jesteś w ciąży? ciąża; który; miesiąc; ostatni; czerwony – miesiączka – krewny/ciocia/wujek; brzuch – żołądek – wątroba; często; ostry; poród/rodzić; starać (się)</p> <p>Dlaczego nie słyszysz? dlaczego; dawno/dawniej; zapalenie; mózg – opony mózgowie; aparat słuchowy – słuchać; nosić; nowy; głośno – cicho; ucho – uszy; audiogram</p> <p>Jak się teraz czujesz? czuć (się); źle; pocić (się); kaszel/kaszelec; gardło; grypa – angina; płuca; ząb – zęby; oko – oczy; spać – obudzić (się)</p> <p>Trzeba zrobić wszystkie badania robić/zrobić; wszystko; jutro – pojutrze – za 3 dni – codziennie; prześwietlenie; przed – po (czasowe); też – również; analiza; mocz; kał; bezpłatny</p> <p>Musi być operacja operacja; rano; bezpieczny/bezpieczeństwo – niebezpieczny/ niebezpieczeństwo; ryzyko; umrzeć; pewny - na pewno; zgoda/zgadzać (się) – odmowa/odmawiać; dostać; zastrzyk – pobranie krwi/pobrać krew; bać(się)</p>
--	---

		<p>Tu jest Twoje łóżko zostać/zostawić; długo – krótko; łóżko; pokój – mieszkanie; szafka; rzecz; okulary; chować/schować; but – buty; kubek</p> <p>Trzeba iść do apteki iść – chodzić – pójść; lekarstwo – recepta; sklep – apteka; kupić/ kupować; pieniądze – złoty – grosz; i; ile; katar; długopis; wata</p> <p>Trzeba brać lekarstwa systematycznie systematycznie; tabletki; powtarzać; południe (pora dnia); wieczór – noc; przygotować; krople; pół – trochę; szkło/szklany – szklanka; woda</p> <p>Trzeba zmienić opatrunek zmienić; opatrunek; pomóc/pomagać; rana; goić (się); spuchnąć; masaż; potem; maść; smarować</p> <p>Jesteś głodny? głodny; bardzo; chcieć – nie chcieć; jeść – zjeść; pić; herbata; żółty – masło; bułka; ser; karmić</p> <p>Co chciałbyś zjeść na obiad? śniadanie – obiad – kolacja; chleb; kawa; biały; mleko; łyżka – łyżeczka; nóż – widelec; grzyb/grzybowy; zupa; jabłko – napój - kompot</p> <p>Będziemy się myć myć (się); kapać (się) – łazienka; ciepły – zimny; mydło; materiał – ręcznik; szczoteczka (do zębów); pasta (do zębów); koniec/skończyć; przynosić/przynieść; czysty - brudny</p> <p>Musisz dzisiaj ładnie wyglądać odwiedziny/wizyta; kto/ktoś; ładny/ładnie; wyglądać; koszula; okropny; porządek; bałagan; sprzątać/posprzątać; lubić – nie lubić</p> <p>Przyszła Twoja mama poznać/poznawać; witać/przywitać; płakać; cieszyć (się); życie – żyć; że; ratować/uratować; denerwować; wesoły – smutny; zmęczony</p> <p>Dzisiaj już możesz wstać ostrożnie; wolno (powoli); delikatny – dieta; toaleta/ubikacja; próba/próbować; razem; podnosić; opuszczać; spacer; wracać</p> <p>Jutro wracasz do domu zdrowy; zwolnienie; skierowanie; odpoczywać; dużo – mało; pilnować – uwaga/uważać – przestrzegać; poważny; serce; dbać; kosztować – emerytura – renta</p> <p>Jesteś za gruby gruby – tyć; szczupły – chudy (odchudzić (się); tłuszcz/tłusty; cukier; waga/ważyć; kontrolować; stracić; mięso; owoc/owoce; ryba</p> <p>Palenie i picie szkodzi zdrowiu szkodzić; człowiek – ludzie; papieros – palić; trucizna/trujący; wolno – nie wolno; przerwać; przeszkadzać; inaczej – inny; pozwalać; przeciw alkohol; wódka; wino; piwo; pijany; zakaz; koniecznie; znacznie/znaczyć – znak; namawiać; rezygnować/zrezygnować</p>
<p>Zajęcia fakultatywne do wyboru*: Telemedycyna i E-zdrowie</p>	<p>C.W52.-C.W55. C.U78.-C.U80.</p>	<p>Przedmiot ma na celu zapoznanie studentów z nowoczesnymi rozwiązaniami z zakresu telemedycyny i e-zdrowia, umożliwiającymi świadczenie usług medycznych na odległość oraz wspierającymi efektywną komunikację i współpracę interdyscyplinarną w zespołach medycznych. Studenci poznają zasady funkcjonowania systemów teleinformatycznych w ochronie zdrowia, sposoby wykorzystania technologii cyfrowych w diagnostyce, monitorowaniu i terapii pacjentów, a także aspekty prawne, etyczne i organizacyjne wdrażania e-usług zdrowotnych. Szczególny nacisk</p>

		położony jest na rozwój kompetencji komunikacyjnych, przywódczych i zespołowych niezbędnych do skutecznej współpracy w środowisku zintegrowanym technologicznie.
D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej		
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	D.W1.-D.W10. D.W12. D.U1.-D.U4 D.U6.-D.U9. D.U11. D.U15.-D.U17. D.U18.-D.U21. D.U40.	<p>Asystowanie do punkcji: opłucnej, otrzewnej, lędźwiowej. Pobieranie szpiku kostnego – rola pielęgniarki.</p> <p>Pielęgnowanie pacjenta z urostomią i nefrostomią.</p> <p>Toaleta pośmiertna – udział pielęgniarki.</p> <p>Udział pielęgniarki w ordynowaniu lekami. Wypisywanie recept w porozumieniu z lekarzem.</p> <p>Odsysanie dróg oddechowych przez rurkę intubacyjną oraz tracheostomijną. Stosowanie tlenoterapii.</p> <p>Postępowanie w wybranych przypadkach internistycznych. Postępowanie z pacjentem w stanie obrzęku płuc (ostrej niewydolności lewej komory serca). Udział pielęgniarki w diagnostyce i farmakoterapii obrzęku płuc (ostrej niewydolności lewej komory serca).</p> <p>Choroby naczyń obwodowych: choroba Raynauda, miażdżyca zarostowa kończyn.</p> <p>Wykonanie próby wysiłkowej: EKG – Holter, RR – Holter</p> <p>Zastosowanie opatrunków specjalistycznych i ich dobór w leczeniu odleżyn i ran przewlekłych.</p> <p>Pielęgnowanie pacjenta z przetoką jelitową.</p> <p>Stosowanie u chorego insulinoterapii oraz modyfikacja dawek insuliny szybko- i krótkodziałającej.</p> <p>Prowadzenie u pacjentów żywienia dojelitowego oraz przez zgłębnik i przetokę odżywczą.</p> <p>Problemy opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z ostrą zapalną chorobą układu oddechowego, przewlekłą obturacyjną chorobą płuc, astmą oskrzelową, gruźlicą płuc, ostrą i przewlekłą niewydolnością oddechową.</p> <p>Opieka pielęgniarska nad chorym z chorobą wrzodową żołądka i dwunastnicy, biegunką, WZW, marskością wątroby, zapaleniem pęcherzyka i dróg żółciowych.</p> <p>Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobą zapalną nerek i dróg moczowych, ostrą i przewlekłą niewydolnością nerek.</p> <p>Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z cukrzycą, nadczynnością tarczycy i niedoczynnością tarczycy.</p> <p>Udział pielęgniarki w opiece nad chorym z: r.z.s., osteoporozą, dną moczanową.</p> <p>Opieka nad chorym z AIDS i nosicielem HIV.</p> <p>Opieka nad chorym umierającym.</p>
Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	D.W1.-D.W10. D.W18.-D.W19. D.U1.-D.U4	Rola pielęgniarki w umacnianiu zdrowia dziecka. Rozwój psychomotoryczny w pierwszych 12 – miesiącach. Czynniki warunkujące

	<p>D.U7.- D.U9.-D.U11. D.U15-D.U18. D.U20. D.U40.</p>	<p>rozwój. Szczepienia ochronne. Zasady opieki nad matką i dzieckiem. Metody oceny rozwoju dziecka. Metody stymulacji rozwoju psychofizycznego. Postępowanie w nagłych sytuacjach. Opieka w domach dziecka, żłobkach, przedszkolach i szkołach. Edukacja w chorobie. Rola w propagowaniu prozdrowotnym. Trójstopniowy system opieki perinatalnej. Charakterystyka okresu noworodkowego. Pielęgnacja noworodka- podstawowe pojęcia. Standard opieki okołoporodowej. Kontakt skóra do skóry. Profilaktyka zakażeń przedniego odcinka oka, testy przesiewowe, sucha pielęgnacja pępka. Karmienie naturalne i sztuczne. Technika karmienia naturalnego. Pomiar antropometryczny. Najważniejsze problemy okresu noworodkowego. Zakażenia okresu okołoporodowego. Żółtaczkę noworodkowe, urazy okołoporodowe, rumień noworodkowy. Pielęgnowanie niemowlęcia. Zasady karmienia naturalnego i sztucznego. Diety eliminacyjne. Zapobieganie krzywicy. Kąpiele i nasłonecznianie, pielęgnowanie skóry, spacer i werandowanie. Rozwój zdolności percepcyjnych, rola zabawy w życiu dziecka. Wcześnieak jako istota niedojrzała: niedojrzałość układu krążenia, płuc, mózgu, układu pokarmowego, układu moczowego niedojrzałość immunologiczna stan narządów zmysłów i skóry Zagrożenia okresu okołoporodowego: niedotlenienie okołoporodowe, zakażenia. Profilaktyka wcześniactwa Ocena rozwoju dzieci przedwcześnie urodzonych. Choroby i stany zagrażające życiu i zdrowiu noworodka. Standard resuscytacji poporodowej. Inkubatory, respiratory, intensywny nadzór. Leczenie żywieniowe. Choroby przebiegające z niewydolnością oddechową. Choroby przebiegające z niewydolnością krążenia. Ostre stany chirurgiczne. Inne. Wady wrodzone embriopatie, fetopatie. Uwarunkowania wad wrodzonych: czynniki genetyczne i środowiskowe. Choroby uwarunkowane genetycznie, częstość występowania w populacji. Najczęstsze wady wrodzone OUN. Najczęstsze wady twarzoczaszki i kręgosłupa. Najczęstsze wady kostno-stawowe. Najczęstsze wady układu moczowego. Najczęstsze wady układu pokarmowego. Najczęstsze wady innych układów i narządów. Prenatalna diagnostyka wad wrodzonych: badania nieinwazyjne, inwazyjne poradnictwo genetyczne. Współczesne metody diagnostyczne w okresie noworodkowo-niemowlęcym. Polski Rejestr Wad Wrodzonych, zagraniczne rejestry wad. Etiologia, patogeneza, klinika i postępowanie diagnostycznoterapeutyczne i pielęgnacyjne w chorobach centralnego i obwodowego układu nerwowego u dzieci. Najczęstsze zakażenia układu nerwowego. Ostre i przewlekłe choroby układu nerwowego. Padaczki, porażenia mózgowo – rdzeniowe, stany nieprzytomności u dzieci. Diagnostyka, terapia i rehabilitacja. Aspekty pielęgnacji dziecka z zaburzeniami ze strony układu nerwowego.</p>
--	---	---

		<p>Etiologia, patogeneza, klinika, postępowanie diagnostyczno - terapeutyczne i pielęgnacyjne w chorobach układu krążenia u dzieci. Diagnostyka chorób układu krążenia. Podstawowa symptomatologia kliniczna. Najczęstsze wrodzone wady serca i dużych naczyń, wady serca przeciekowe i bez przecieku. Objawy sugerujące wady serca wrodzone u noworodków i niemowląt oraz u dzieci starszych. Następstwa wad wrodzonych serca. Zasady pomiaru ciśnienia tętniczego u dzieci; nadciśnienie tętnicze u dzieci. Wady nabyte układu krążenia. Gorączka reumatyczna. Niewydolność krążenia. Terapia i rehabilitacja osób z wadami serca.</p> <p>Metody diagnostyki i terapii w pediatrii. Specyfika wywiadu w pediatrii. Ocena rozwoju somatycznego na podstawie pomiarów antropometrycznych. Biologiczne układy odniesienia. Badanie fizykalne. Podstawowe badania laboratoryjne krwi, moczu i kału.</p> <p>Zasady interpretacji wyników badań laboratoryjnych. Badania obrazowe. Inne badania diagnostyczne w pediatrii zależnie od specyfiki schorzenia. Zasady przygotowania pacjenta do diagnostyki.</p> <p>Opieka nad chorym dzieckiem i jego rodziną. Prawa człowieka a prawa pacjenta. Karta Praw Dziecka. Zgoda rodziców lub opiekunów prawnych na leczenie dziecka. Zgoda dziecka na leczenie. Informowanie o chorobie. Komunikacja interpersonalna: dziecko-lekarz-pielęgniarka-rodzice. Nagłe zachorowanie, choroba przewlekła – problemy psycho-społeczne. Hospitalizacja jako sytuacja trudna. Choroba przewlekła jako sytuacja trudna. Zmiany w strukturze rodziny w sytuacji choroby dziecka. Konieczność kompleksowej opieki nad chorym dzieckiem. Wsparcie dla osób dotkniętych sytuacją choroby dziecka: dziecka, rodziców, personelu medycznego (rodzaje i formy wsparcia).</p> <p>Profilaktyka chorób cywilizacyjnych w wieku rozwojowym Otyłość Hipercholesterolemia i miażdżyca Nadciśnienie tętnicze Cukrzyca Zaburzenia przewodzenia pokarmowego Zaburzenia psychosomatyczne Profilaktyka stomatologiczna Zespół przewlekłego zmęczenia</p>
<p>Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne</p>	<p>D.W1.-D.W17. D.U1.-D.U5. D.U7.-D.U11. D.U15-D.U18. D.U22.-D.U27 D.U40.</p>	<p>Wprowadzenie do chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego - rozwój i postępy chirurgii. Podstawowe zasady organizacji opieki chirurgicznej w Polsce. Rany: postacie ran, gojenie się ran. Tkankowa reakcja pourazowa. Postępowanie przeciwko tężcowi, zgorzeli gazowej, wściekliwości. Zaopatrywanie ran.</p> <p>Urazy narządu ruchu: skręcenia, zwichnięcia, złamania. Etiologia, podział, objawy. Diagnostyka złamań, powikłania, zasady postępowania. Złamania patologiczne.</p> <p>Zakażenia w chirurgii. Zakażenia szpitalne, ran pooperacyjnych i oparzeniowych. Czynniki ryzyka i drogi szerzenia zakażeń. Zapobieganie zakażeniom.</p>

		<p>Specyfika pracy pielęgniarki chirurgicznej. Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie planowym i nagłym.</p> <p>Pielęgnowanie chorego po zabiegu operacyjnym.</p> <p>Postępowanie z raną pooperacyjną. Ból – ocena, leczenie, opieka pielęgniarska.</p> <p>Wskazania i metody leczenia chirurgicznego schorzeń układu pokarmowego: przetyk, żołądek, wątroba, trzustka, jelito cienkie, jelito grube.</p> <p>Zasady postępowania w ostrych schorzeniach jamy brzusznej: ostre zapalenie wyrostka, pęknięty wrzód żołądka, zapalenie otrzewnej, niedrożność jelit, krwawienia z przewodu pokarmowego.</p> <p>Opieka pielęgniarska nad pacjentami po zabiegach chirurgicznych w schorzeniach układu pokarmowego. Opieka nad chorym ze stomią jelitową.</p> <p>Żywienie chorych w chirurgii. Żywienie doustne, dojelitowe, dożylnie. Wskazania i postępowanie.</p> <p>Przewlekła niewydolność żylna. Czynniki ryzyka. Metody profilaktyki przeciwzakrzepowej</p> <p>Leczenie krwią. Wskazania, przeciwwskazania, zasady. Rola pielęgniarki w leczeniu krwią i preparatami krwiozastępczymi.</p> <p>Amputacje kończyn. Amputacje urazowe oraz w przebiegu chorób nowotworowych i miażdżycy tętnic. Zasady opieki pooperacyjnej.</p> <p>Zabiegi ambulatoryjne w praktyce chirurgicznej. Zasady postępowania. Zmiana opatrunku na ranie operacyjnej czystej: przygotowanie pacjenta do zmiany opatrunku, przygotowanie stolika opatrunkowego, ocena rany, wykonanie opatrunku na ranie czystej w różnych okolicach ciała (brzuchu, szyi, kończynie górnej i dolnej)</p> <p>Ordynowanie lekami - udział pielęgniarki w wypisywaniu recept w porozumieniu z lekarzem.</p> <p>Zmiana opatrunku na ranie brudnej: stopa cukrzycowa, owrzodzenie podudzi. Kompresjoterapia.</p> <p>Pielęgnacja stomii jelitowej – zmiana worka stomijnego.</p> <p>Żywienie chorych w chirurgii. Żywienie doustne, dojelitowe, dożylnie. Wskazania i postępowanie.</p>
<p>Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne</p>	<p>D.W1.-D.W10. D.W19.-D.W22. D.U1.-D.U4 D.U7.- D.U9. D.U11. D.U15-D.U19. D.U28. D.U40.</p>	<p>Metody diagnostyczne stosowane w ciąży fizjologicznej i powikłanej.</p> <p>Mechanizm porodu fizjologicznego, okresy porodu.</p> <p>Nieprawidłowości narządu rodnego kobiety, stany zapalne, zakażenia.</p> <p>Menopauza, andropauza.</p> <p>Nowotwory narządu rodnego, rak sutka – diagnostyka, leczenie, profilaktyka.</p> <p>Niepłodność.</p> <p>Planowanie rodziny. Metody regulacji poczęć.</p>

		<p>Zasady funkcjonowania Szkoły Rodzenia i jej zadania. Połóg fizjologiczny i powikłany. Karmienie naturalne. Zadania pielęgniarki. Rozpoznanie ciąży, obliczanie terminu.</p>
<p>Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne</p>	<p>D.W1.-D.W10. D.W28.-D.W30. D.U1.-D.U4 D.U7. D.U9. D.U11.-D.U12. D.U15-D.U18.</p>	<p>Organizacja opieki psychiatrycznej – formy opieki. Wymiar etyczny i prawny opieki psychiatrycznej Pojęcie zdrowia psychicznego i choroby psychicznej. Zadania pielęgniarki wynikające z ustawy o ochronie zdrowia psychicznego Komunikacja interpersonalna w psychiatrii. Sposoby nawiązania kontaktu terapeutycznego z chorym w różnych zaburzeniach psychicznych Modele pielęgnowania wykorzystywane w psychiatrii. Proces pielęgnowania i jego dokumentowanie Udział pielęgniarki w leczeniu chorych psychicznie metodami biologicznymi, w rehabilitacji psychiatrycznej, psychoedukacji i psychoterapii Podstawy psychopatologii i syndromologii ogólnej Zaburzenia czynności poznawczych, emocjonalnych, orientacji, świadomości, sprawności intelektualnej i aktywności Osobowość jej cechy i mechanizmy obronne. Zaburzenia osobowości. Opieka pielęgniarska. Interwencje pielęgniarskie w zaburzeniach osobowości Zaburzenia psychiczne spowodowane chorobą somatyczną.</p> <p>Zaburzenia psychiczne związane z ciążą, porodem i menopauzą. Definicja, klasyfikacja, obraz kliniczny.</p> <p>Opieka pielęgniarska. Zaburzenia psychiczne wieku rozwojowego: całościowe zaburzenia rozwojowe, zespół nadpobudliwości psychoruchowej z zaburzeniami koncentracji uwagi. Opieka pielęgniarska w zaburzeniach psychicznych wieku rozwojowego. Opieka pielęgniarska. Zaburzenia psychiczne spowodowane substancjami psychoaktywnymi. Grupy środków, uwarunkowania, terapia uzależnień. Postępowanie pielęgniarskie w pracy z pacjentami uzależnionymi od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, poradnictwo w zakresie samoopieki Zaburzenia psychiczne wieku podeszłego ich etiologia, patogeneza i obraz kliniczny. Postępowanie pielęgniarskie w pracy z pacjentami wieku podeszłego. Żałoba jako problem rodziny. Zaburzenie fizjologicznego przebiegu żałoby metody pomocy choremu i rodzinie. Zasady diagnozowania w pielęgniarstwie psychiatrycznym. Badanie podmiotowe pacjenta, analiza i interpretacja wyników badań dla potrzeb diagnozy pielęgniarskiej i jej dokumentowania. Podawanie leków psychotropowych przez pielęgniarkę: rozpoznanie działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami, sposoby łagodzenia i przeciwdziałania powikłaniom, procedura zgłaszania.</p>

		<p>Rozpoznaniem objawów złośliwego zespołu neuroleptycznego i zespołu serotoninowego.</p> <p>Przymus bezpośredni – rola pielęgniarki, zasady unieruchomienia rodzaje, wskazania do zastosowania, obowiązująca dokumentacja, obserwacja stanu pacjenta, przestrzeganie praw pacjenta</p> <p>Rozpoznanie wskazań do wykonania określonych badań diagnostycznych, wystawianie skierowań na badania diagnostyczne przez pielęgniarkę</p> <p>Przygotowanie zapisów form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie</p> <p>Zaburzenia odżywiania się, definicja, klasyfikacja, obraz kliniczny. Opieka nad pacjentem z zaburzeniami odżywiania.</p> <p>Zaburzenia snu i seksualne: definicja klasyfikacja, obraz kliniczny.</p> <p>Postępowanie pielęgniarskie.</p>
<p>Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece</p>	<p>D.W1.-D.W10. D.W12. D.W17. D.W27. D.W31.-D.W32 D.W38.D.W41. D.U1.-D.U4 D.U7. D.U9. D.U11. D.U15-D.U19. D.U38.-D.U40.</p>	<p>Przygotowanie chorego do znieczulenia i zasady prowadzenia znieczulenia, przygotowanie i drogi podawania leków w anestezjologii oraz aparatura anestezjologiczna, zasady premedykacji i prowadzenia znieczulenia.</p> <p>Znieczulenie ogólne i przewodowe, wskazania i powikłania.</p> <p>Obserwacja i opieka nad pacjentem w trakcie zabiegu operacyjnego. Monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym.</p> <p>Metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności.</p> <p>Niewydolność oddechowa, rozpoznawanie i postępowanie pielęgniarskie w ostrych stanach zagrożenia życia pochodzenia oddechowego.</p> <p>Niewydolność krążenia, rozpoznawanie i postępowanie pielęgniarskie w ostrych stanach zagrożenia życia pochodzenia krążeniowego.</p> <p>Zadania diagnostyczne, lecznicze i opiekuńcze wobec chorego we wstrząsie (hipowolemiczny, kardiogeny, anafilaktyczny, neurogeny). Sepsa i wstrząs septyczny.</p> <p>Pielęgowanie pacjenta z obrażeniami wielonarządowymi.</p> <p>Pielęgowanie pacjenta w ostrej niewydolności nerek.</p> <p>Nadzór anestezjologiczny – obserwacja i opieka nad pacjentem na sali budzeń. Monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym.</p> <p>Powikłania pooperacyjne.</p> <p>Podstawy diagnostyki i leczenia bólu ostrego i przewlekłego.</p> <p>Opieka nad pacjentem nieprzytomnym – ocena przytomności, monitorowanie, odżywianie, pielęgowanie i rehabilitacja.</p> <p>Zadania pielęgniarki wobec pacjenta leczonego żywieniowo – żywienie dojelitowe i pozajelitowe w oddziale intensywnej terapii.</p> <p>Dostęp naczyniowy centralny i tętniczy oraz pielęgowanie pacjentów z dostępem naczyniowym. Porty naczyniowe.</p> <p>Zasady profilaktyki zakażeń w oddziałach intensywnej terapii i na bloku operacyjnym</p>

		<p>Rodzaje znieczuleń.</p> <p>Przygotowanie pacjenta i stanowiska anestezyjologicznego do znieczulenia ogólnego i regionalnego – zadania pielęgniarki.</p> <p>Zasady przygotowywania i podawania leków w anestezjologii i oddziale intensywnej terapii.</p> <p>Intubacja, ocena trudnej intubacji, powikłania intubacji, extubacja.</p> <p>Przyjęcie i ocena pacjenta na sali budzeń – skala Aldreta, ocena bólu, dokumentacja medyczna.</p> <p>Metody zabezpieczenia drożności dróg oddechowych: przyrządowe i bezprzyrządowe. Zasady defibrylacji AED.</p> <p>Monitorowanie chorego w oddziale intensywnej terapii. Narzędzia i metody oceny świadomości.</p> <p>Wentylacja mechaniczna, bezpieczeństwo pacjenta.</p> <p>Pielęgnacja pacjenta z rurką intubacyjną i tracheostomijną.</p> <p>Pielęgnacja pacjenta z dostępem naczyniowym (centralnym, tętniczym, portem naczyniowym).</p> <p>Pielęgnowanie pacjenta żywionego dojelitowo i pozajelitowo.</p> <p>Komunikowanie się z pacjentem wentylowanym mechanicznie z wykorzystaniem alternatywnych metod komunikacji.</p>
<p>Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej</p>	<p>D.W1.-D.W10. D.W43-D.W45 D.U1.-D.U4 D.U8.- D.U11. D.U15-D.U18. D.U43.-D.U45</p>	<p>Opieka długoterminowa w Polsce - uwarunkowania rozwoju opieki długoterminowej, organizacja opieki długoterminowej.</p> <p>Organizacja systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej.</p> <p>Metody oceny potrzeb, stanu funkcjonalnego i jakości życia - metody oceny potrzeb i sprawności funkcjonalnej, metody badania jakości życia związanej ze zdrowiem.</p> <p>Zasady kwalifikacji pacjentów do opieki długoterminowej.</p> <p>Kompetencje pielęgniarki opieki długoterminowej i jej umiejscowienie w systemie opieki zdrowotnej.</p> <p>Standardy i procedury w opiece długoterminowej.</p> <p>Opieka długoterminowa w warunkach domowych.</p> <p>Problemy osób przewlekle chorych w aspekcie opieki długoterminowej: opieka nad pacjentami po amputacji kończyn, opieka nad chorymi ze schorzeniami neurologicznymi, wybrane problemy neurologiczne, opieka nad chorymi po urazach rdzenia kręgowego, opieka nad chorymi z wybranymi schorzeniami układu ruchu, opieka nad chorymi z cukrzycą II typu.</p> <p>Psychospołeczne i medyczne aspekty starzenia się i starości: schorzenia układu krążenia i oddechowego, schorzenia układu ruchu i osteoporoza, problemy opiekuńcze u osób w starszym wieku, problem nietrzymania</p>

		<p>moczu u osób w podeszłym wieku, zespoły otępienne i depresyjne wieku podeszłego, psychologiczne aspekty starzenia się, rehabilitacja osób w starszym wieku, urazy i wypadki u osób starszych.</p> <p>Problemy osób upośledzonych umysłowo w aspekcie opieki długoterminowej</p> <p>Problemy osób z zaburzeniami psychicznymi w aspekcie opieki długoterminowej: opieka psychiatryczna w Polsce, opieka długoterminowa w wybranych schorzeniach psychicznych, udział pielęgniarki w profilaktyce terapii uzależnień.</p> <p>Wybrane zagadnienia opieki długoterminowej nad dziećmi.</p> <p>Pielęgnowanie pacjentów w stanie apalicznym.</p> <p>Odleżyny - profilaktyka i leczenie.</p> <p>Pielęgnacja pacjentów sztucznie wentylowanych.</p>
<p>Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne</p>	<p>D.W1.-D.W10. D.W27. D.U1.-D.U4 D.U7.- D.U9. D.U11. D.U15-D.U18.</p>	<p>Główne zaburzenia występujące w chorobach układu nerwowego. Wpływ zaburzeń i objawów neurologicznych na różne sfery życia chorego. Badania podmiotowe (wywiad - swoistość zbierania informacji od pacjenta i jego rodziny). Badania przedmiotowe - metodyka badania neurologicznego (nerwów czaszkowych, funkcji ruchowych, koordynacji ruchowej i postawy, czucia, napięcia mięśniowego, układu naczynioruchowego, przytomności). Badania diagnostyczne. Gromadzenie informacji o chorym neurologicznie, formułowanie diagnozy pielęgniarzkiej Skale oceny chorego neurologicznie. Proces pielęgnowania w neurologii. Zasady organizacji opieki neurologicznej. Zadania pielęgniarki neurologicznej. Procedury pielęgniarzkie. Modele opieki nad chorym neurologicznie. Edukacja chorego i rodziny. Neurologia kliniczna (epidemiologia, objawy kliniczne, diagnostyka, terapia, pielęgnacja, przygotowanie chorego i rodziny do samoopieki):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udary mózgu • Padaczki • Guzy mózgu • Choroby demielinizacyjne • Choroba Alzheimera i zespoły otępienie • Miopatie i dystrofie mięśniowe • Choroba Parkinsona • Zespoły korzeniowe <p>Ocena stanu chorego. Monitorowanie parametrów życiowych. Problemy kliniczne i pielęgnacyjne chorego nieprzytomnego w ramach intensywnego nadzoru neurologicznego. Wykorzystanie metod i narzędzi oceny chorego neurologicznie. Prowadzenie dokumentacji. Formułowanie diagnoz pielęgniarzskich oraz ustalanie celów i planu opieki nad chorym na podstawie opisów przypadków.</p>

		<p>Udział pielęgniarki w rehabilitacji i terapii zajęciowej u chorych neurologicznie.</p> <p>Badania diagnostyczne w neurologii. Przygotowanie chorego, asystowanie w trakcie badań.</p> <p>Współpraca w zespole interdyscyplinarnym. Przekazywanie informacji członkom zespołu.</p> <p>Edukacja chorego i rodziny w zakresie metod pielęgnacji, transferu, udogodnień w opiece, podawania i przyjmowania leków. Przygotowanie do samoopieki.</p>
<p>Geriatrycja i pielęgniarstwo geriatryczne</p>	<p>D.W1.-D.W10. D.W23.-D.W26. D.U1.-D.U4 D.U7.- D.U9. D.U11. D.U15-D.U19. D.U.29.-D.U30. D.U40</p>	<p>Odrębności fizjologiczne organizmu człowieka starszego.</p> <p>Zmiany somatyczne i psychiczne związane z procesem starzenia.</p> <p>Proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym i socjoekonomicznym.</p> <p>Problemy zdrowotne i psychospołeczne osób w starszym wieku.</p> <p>Etiopatogeneza, przebieg, leczenie, profilaktyka niektórych chorób somatycznych wieku podeszłego: cukrzyca, nadciśnienie tętnicze, miażdżyca, niewydolność serca, niewydolność oddechowa, zmiany degeneracyjne narządu kostno-stawowego, zmiany degeneracyjne narządu słuchu, wzroku, zaburzenia równowagi.</p> <p>Etiopatogeneza, przebieg, profilaktyka niektórych chorób psychiatrycznych wieku podeszłego: choroby otępienne, depresja, nerwice.</p> <p>Farmakoterapia w wieku podeszłym: odrębności w dawkowaniu leków, powikłania występujące w terapii w wieku podeszłym. Rola i zadania pielęgniarki w farmakoterapii chorób wieku podeszłego.</p> <p>Aspekty niepełnosprawności osób w wieku podeszłym (w życiu codziennym w zdrowiu i chorobie) – rola i zadania pielęgniarki.</p> <p>Znaczenie prawidłowego żywienia osób w wieku podeszłym. Zaburzenia odżywiania seniorów.</p> <p>Działania pielęgnacyjne i rehabilitacyjne mające na celu spowalnianie procesu starzenia.</p> <p>Specyfika komunikacji personelu medycznego z osobą zdrową i chorą w wieku podeszłym.</p> <p>Opracowanie procesu pielęgnowania pacjenta na podstawie opisu przypadku.</p> <p>Postępowanie pielęgniarki w wybranych problemach w geriatrycji ((NTM, upadki, niedosłuch, niedowidzenie, problemy w komunikacji).</p> <p>Rozwiązywanie problemów żywieniowych pacjenta geriatrycznego z zaburzeniami połykania w przebiegu zaawansowanej demencji.</p>

		<p>Edukacja zdrowotna w geriatricii - opracowanie konspektu zajęć dla seniora/grupy seniorów na wybrany temat (WPG).</p> <p>Rozwiązywanie problemów wynikających z zaburzeń mobilności seniorów.</p>
Opieka paliatywna	<p>D.W1.-D.W10. D.W17. D.W42. D.U1.-D.U4 D.U7. D.U9. D.U11. D.U14.-D.U19. D.U38.-D.U42</p>	<p>Rys historyczny, główne założenia i struktura, czynniki determinujące rozwój opieki paliatywno-hospicyjnej w Europie i Polsce. Terminologia: definicja opieki paliatywnej i hospicyjnej wg WHO z roku 1990 i 2002. Kwalifikacja pacjentów do opieki paliatywnej. Holizm w opiece paliatywno- hospicyjnej. Holistyczny model osobowości Twycrossa R.</p> <p>Stany funkcjonowania człowieka w zdrowiu, chorobie i procesie umierania. Pojęcie jakości życia w naukach medycznych. Standardy i kryteria jakości życia we współczesnej medycynie. Definicje i koncepcje jakości życia w medycynie paliatywnej. Narzędzia badawcze do oceny jakości życia i jakości opieki, (przegląd definicji, najczęściej stosowanych skal), w oddziale paliatywnym.</p> <p>Problem bólu u pacjentów objętych opieką paliatywnohospicyjną. Definicja bólu (wg IASP). Taksonomie bólu (ze względu na czas trwania, ze względu na patomechanizm).</p> <p>Diagnostyka, cele i zasady leczenia bólu wg WHO.</p> <p>Współczesne środki p/bólowe, drogi podawania.</p> <p>Podział badań diagnostycznych w opiece paliatywnej.</p> <p>Symptomy wskazujące na zlecenie badań diagnostycznych w ramach opieki pielęgniarskiej.</p> <p>Wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne.</p> <p>Skład wielodyscyplinarnego zespołu terapeutycznego. Zasady współpracy zespołu terapeutycznego w opiece paliatywnej.</p> <p>Okresy życia pacjenta w opiece paliatywnej (koncepcja K. de Walden-Gałaszko). Okresy umierania wg E. Kübler-Ross.</p> <p>Umieranie i śmierć: przebieg i objawy agonii.</p> <p>Pielęgnacja pacjenta w okresie agonalnym.</p> <p>Komunikacja z pacjentem i jego rodziną w opiece paliatywnej.</p> <p>Trud przekazywania niepomyślnych informacji.</p> <p>Proces żałoby: fizjologiczny. Patologiczne wzorce przeżywania żałoby.</p> <p>Mechanizmy obronne w żałobie.</p> <p>Systemy wsparcia osieroconym.</p> <p>Pielęgnowanie pacjenta w opiece paliatywnej. Standardy w opiece paliatywnej. Działania na rzecz zapewnienia jakości opieki w pielęgniarstwie paliatywnym, możliwości poprawy jakości życia w opiece paliatywnej. Znaczenie medycyny paliatywnej i leczenia objawowego na przykładach: bólu, duszności, lęku, depresji, zmęczenia, zaparc, nudności i wymiotów, kacheksji, odleżyn, obrzęku limfatycznego.</p> <p>Podstawy opieki psychopaliatywnej. Adaptacja pacjenta do trudu choroby na płaszczyźnie emocjonalnej i poznawczobehawioralnej. Stres związany z chorobą. Postępowanie w sytuacji stresu. Zespół psychoterminalny dezadaptacyjny. Cele i zasady poradnictwa psychologicznego.</p> <p>Psychologiczne formy pomocy rodzinie</p>

<p>Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe</p>	<p>D.W1.-D.W10. D.W31.-D.W37. D.W39.- D.U1.-D.U4 D.U7. D.U9. D.U11. D.U15-D.U17. D.U19. - D.U20. D.U31.-D.U.37.</p>	<p>Organizacja i funkcjonowanie systemu Ratownictwa Medycznego w Polsce i na świecie. Ustawa o Państwowym Ratownictwie Medycznym. Medycyna ratunkowa jako element systemu bezpieczeństwa publicznego. Akty prawne regulujące działanie systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego.</p> <p>Modele i zasady współpracy międzynarodowej w zakresie ratownictwa medycznego. Przykładowe systemy ratownictwa medycznego na świecie. Ratownictwo medyczne – finansowanie.</p> <p>Medycyna ratunkowa i medycyna katastrof – definicja, cele i zadania we współczesnym świecie.</p> <p>Organizowanie akcji ratunkowej. Stosowanie procedur zabezpieczenia w sytuacji katastrof i zdarzeń masowych.</p> <p>Zabezpieczenie medyczne katastrof i zdarzeń masowych.</p> <p>Segregacja medyczna w katastrofach i zdarzeniach masowych.</p> <p>Szpitalne oddziały ratunkowe. Lotnicze Pogotowie Ratunkowe.</p> <p>Postępowanie ratownicze w zdarzeniach masowych i katastrofach oraz sytuacjach szczególnych w tym skażenia: chemicznego, radiacyjnego i biologicznego.</p> <p>Zarządzanie kryzysowe w katastrofach klęskach żywiołowych, współpraca z jednostkami zintegrowanego systemu ratownictwa medycznego.</p> <p>Stany zagrożenia życia - interwencje będące w zakresie kompetencji pielęgniarek/pielęgniarzy. Podstawy farmakoterapii stanów nagłych w opiece przedszpitalnej.</p> <p>Ocena stanu życia i zdrowia w miejscu zdarzenia na podstawie prostych parametrów życiowych.</p> <p>BLS – aktualne wytyczne ERC.</p> <p>ALS – aktualne wytyczne ERC.</p> <p>System automatycznej defibrylacji – wytyczne ERC 2015.</p> <p>Przygotowanie pacjenta do transportu i zapewnienie jego bezpiecznego przebiegu.</p> <p>Podstawowe czynności resuscytacyjne.</p> <p>Automatyczna defibrylacja zewnętrzna.</p> <p>Podstawowe oraz zaawansowane czynności resuscytacyjne w sytuacjach szczególnych – scenariusze symulacyjne.</p> <p>Zaawansowane czynności resuscytacyjne – elektroterapia, farmakoterapia, tlenoterapia – scenariusze symulacyjne.</p> <p>Badanie urazowe poszkodowanego – scenariusze symulacyjne.</p> <p>Wywiad z poszkodowanym – scenariusze symulacyjne</p>
<p>Podstawy rehabilitacji</p>	<p>D.W46.-D.W47. D.U2.-D.U4 D.U11.-D.U17. D.U.30.</p>	<p>Podstawowe wyjaśnienia terminologiczne (uszkodzenie, upośledzenie funkcji, niepełnosprawność, inwalidztwo, rehabilitacja, fizjoterapia, usprawnienie, terapia zajęciowa, inne).</p> <p>Przyczyny i rodzaje niepełnosprawności.</p> <p>Psychospołeczne następstwa niepełnosprawności – problemy pacjenta i jego rodziny. Współpraca z człowiekiem niepełnosprawnym, jego środowiskiem oraz instytucjami wspierającymi proces rehabilitacji.</p> <p>Poprawa jakości życia z ograniczoną sprawnością.</p> <p>Zespół rehabilitacyjny.</p> <p>Zadania pielęgniarstwa rehabilitacyjnego.</p>

	<p>Udział pielęgniarki w procesie rehabilitacji (cele, zasady i etapy rehabilitacji, metody i techniki usprawniania chorych).</p> <p>Zapobieganie powikłaniom.</p> <p>Zindywidualizowany plan opieki.</p> <p>Rehabilitacja kompleksowa – lecznicza, zawodowa, społeczna. Cele i działania pielęgnacyjne zgodne z planem leczenia i programem rehabilitacji.</p> <p>Realizacja opieki w aspekcie adaptacji do stanu niepełnosprawności lub przewlekłej choroby.</p> <p>Współpraca interdyscyplinarna w zakresie pielęgnowania, planowania, realizacji i oceny efektów rehabilitacji.</p> <p>Ewaluacja stanu zdrowia pacjenta. Obserwacja pielęgniarska.</p> <p>Metody i techniki usprawniania chorych.</p> <p>Integracja osoby niepełnosprawnej w środowisku zamieszkania, pracy, edukacji i wychowania.</p> <p>Rehabilitacja narządu ruchu i układu nerwowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pacjent po urazach narządu ruchu • pacjent po uszkodzeniu rdzenia kręgowego • pacjent w ostrym stanie bólowym • pacjent z wadą postawy i skoliozą • pacjent ze schorzeniami reumatologicznymi <p>Rehabilitacja w schorzeniach układu krążenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wpływ wysiłku fizycznego na układ krążenia • pacjent z chorobą niedokrwienną serca • pacjent po zawale mięśnia sercowego: <ul style="list-style-type: none"> – epidemiologia zawału mięśnia sercowego – profilaktyka pierwotna – profilaktyka wtórna – rehabilitacja szpitalna – rehabilitacja poszpitalna: wczesna i późna – rehabilitacja psychiczna • pacjent po udarze mózgu: <ul style="list-style-type: none"> – rehabilitacja wczesna i późna. <p>Rehabilitacja w schorzeniach układu oddechowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wpływ wysiłku fizycznego na układ oddechowy • zmiany czynności układu oddechowego podczas wysiłku fizycznego • próby wysiłkowe • pozycje drenażowe • metody usprawniania w rozstrzeniach oskrzeli • metody usprawniania w astmie oskrzelowej • metody usprawniania w zapaleniu płuc i POCHP • metody usprawniania w mukowiscydozie <p>Postępowanie z pacjentem przed i po zabiegach operacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – usprawnianie w okresie przedoperacyjnym – usprawnianie w okresie pooperacyjnym – usprawnianie po zabiegach kardiochirurgicznych, torakochirurgicznych, w obrębie jamy brzusznej, po mastektomii i w obrębie narządu ruchu. <p>Udział pielęgniarki w procesie rehabilitacji (etapy i techniki przenoszenia chorych, asekuracji niepełnosprawnych, pionizowanie, nauka chodzenia).</p>
--	--

	<p>Zapobieganie przykurczom, zniekształceniom i odleżynom. Udogodnienia stosowane w pozycjonowaniu pacjenta. Indywidualizowany plan opieki. Cele i działania pielęgnacyjne zgodne z planem leczenia i programem rehabilitacji. Realizacja opieki w aspekcie adaptacji do stanu niepełnosprawności lub przewlekłej choroby.</p> <p>Zaopatrzenie w sprzęt i pomoce ortopedyczne. Nauka chodzenia o kulach. Programy i mechanizmy samooceny i zapewnienia jakości opieki. Współpraca interdyscyplinarna w zakresie pielęgnowania, planowania, realizacji i oceny efektów rehabilitacji. Zasady oraz wskazania do kierowania na właściwe badania diagnostyczne. Zasady wyboru właściwych wyrobów medycznych i umiejętność zapisów recepturowych substancji leczniczych.</p> <p>Rehabilitacja narządu ruchu, układu nerwowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pacjent po amputacji • pacjent w ostrym stanie bólowym • pacjent z wadą postawy i skoliozą • pacjent po uszkodzeniu rdzenia kręgowego • pacjent z reumatoidalnym zapaleniem stawów u dzieci (wady wrodzone, uszkodzenia okołoporodowe, nabyte, inne. Psychospołeczne i fizyczne następstwa niepełnosprawności – problemy pacjenta i jego rodziny). <p>Rehabilitacja w schorzeniach układu krążenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wpływ wysiłku fizycznego na układ krążenia • pacjent z chorobą niedokrwienną serca • pacjent po zawale mięśnia sercowego: <ul style="list-style-type: none"> – epidemiologia zawału mięśnia sercowego – profilaktyka pierwotna – profilaktyka wtórna – rehabilitacja szpitalna – rehabilitacja poszpitalna: wczesna i późna – rehabilitacja psychiczna • pacjent po udarze mózgu: <ul style="list-style-type: none"> – rehabilitacja wczesna i późna <p>Rehabilitacja w schorzeniach układu oddechowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wpływ wysiłku fizycznego na układ oddechowy, • zmiany czynności układu oddechowego podczas wysiłku fizycznego • próby wysiłkowe • pozycje drenażowe • metody usprawniania: <ol style="list-style-type: none"> a) w ostrym i przewlekłym zapaleniu oskrzeli i płuc b) w rozstrzeniach oskrzeli c) w astmie oskrzelowej d) w POCHP e) w mukowiscydozie
--	--

		<p>Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego, usprawnianie w okresie przed/ i pooperacyjnym:</p> <ol style="list-style-type: none"> w torakochirurgii w kardiochirurgii w chirurgii przewodu pokarmowego w ginekologicznych po mastektomii w obrębie narządu ruchu <p>Trening autogenny Schultza, Jacobsona, Foley - wspomaganie pacjenta w procesie rehabilitacji.</p> <p>Zarys stymulacji bazalnej w pracy z pacjentem z głęboką niepełnosprawnością.</p> <ol style="list-style-type: none"> Pozycje ułożeniowe <p>Właściwy dotyk i minimalizacja niekorzystnych doznań. Stymulacja somatyczna, przedsionkowa i wibracyjna</p>
Badania naukowe w pielęgniarstwie	D.W48.-D.W53. D.U46.-D.U47	<p>Badania naukowe w pielęgniarstwie – możliwości i ograniczenia. Rodzaje prac naukowych w pielęgniarstwie i ich charakterystyka. Etapy postępowania badawczego. Metody, techniki i narzędzia wykorzystywane w badaniach naukowych w pielęgniarstwie. Wymagania formalne wobec publikacji naukowej. Metody, techniki, narzędzia badawcze w badaniach naukowych Metody i zasady wykorzystania literatury, rodzaje źródeł, zasady cytowania. Zasady sporządzania spisu literatury. Metody i zasady wykorzystania literatury, rodzaje źródeł, zasady cytowania - ćwiczenia. Zasady sporządzania spisu literatury - ćwiczenia.</p>
Seminarium dyplomowe	D.U46.-D.U47	<p>Wprowadzenie do seminarium: – zapoznanie studenta z problematyką i programem seminarium – omówienie zasad współpracy opiekunem pracy oraz warunków uzyskania zaliczenia – zapoznanie z wytycznymi dotyczącymi pisania prac dyplomowych na przykładzie opracowania wzorcowego. Zasady dotyczące wykorzystania i dokumentowania źródeł informacji wykorzystanych w pracy: – prawa autorskie – cytowania – przypisy i odnośniki – formatowanie bibliografii w tekście i konstrukcja zbiorcza. Ustalenie formy tematu pracy dyplomowej – propozycje zagadnień z obszaru zainteresowań studenta – propozycje opiekuna pracy – ustalenie wstępnego tematu pracy. Konstrukcja, analiza i ocena planu pracy w powiązaniu z jej tematem, celem i zakresem, a także ze specyfiką planowanych analiz empirycznych. Badania własne w pracy dyplomowej opartej na analizie przypadku - dostępne narzędzia rozwiązywania problemów naukowych: umiejętność pozyskania danych z dokumentacji medycznej, wskazanie teorii pielęgnowania, konstrukcja kwestionariusza wywiadu lub wybór innej metody pozyskania informacji wraz ze wstępną oceną możliwości uzyskania wiarygodnych wniosków/podsumowania. Prezentacja, analiza i ocena poszczególnych części pracy.</p>

		Redakcja wstępu, zakończenia i streszczenia oraz spisu treści i załączników
Egzamin dyplomowy, który składa się z 2 części: Egzaminu teoretycznego Egzaminu praktycznego		Kontynuacja prac związanych z przygotowaniem pracy dyplomowej licencjackiej w ramach seminarium dyplomowego – przygotowanie części teoretycznej Uzyskanie akceptacji przygotowanej pracy dyplomowej przez promotora Przeprowadzenie kontroli antyplagiatowej pracy dyplomowej Przygotowanie i przystąpienie do egzaminu dyplomowego licencjackiego

IV. PRZYPORZĄDKOWANIE KIERUNKU STUDIÓW DO DYSYCYPLIN NAUKOWYCH

L.p.	Dyscypliny naukowe	% PUNKTÓW ECTS
1.	Nauki o zdrowiu	90
2.	Nauki medyczne	10

V. MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ ORGANIZOWANYCH I PUNKTÓW ECTS

Grupy zajęć, w ramach których osiąga się szczegółowe efekty uczenia się	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A. Nauki przedkliniczne	500	20
B. Nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie	384	18
C. Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej	640	25
D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	900	34
E. Zajęcia praktyczne	1100	41
F. Praktyki zawodowe	1200	46
Przedmioty ogólne	70	0
Razem	4786	184

VI. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI ECTS OKREŚLONE DLA PROGRAMU STUDIÓW

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
-----------------	-----------------------------------

Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	151
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	105
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych - w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	18
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	2
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym/zajęciom praktycznym	PZ – 46 ZP - 41
Wymiar zajęć z wychowania fizycznego	60 h

VII. WYMIAR, ZASADY I FORMY ODBYWANIA ZAJĘĆ PRAKTYCZNYCH I PRAKTYK ZAWODOWYCH

a) Wymiar:

- 1100 godzin zajęć praktycznych;
- 1200 godzin praktyk zawodowych.

b) Realizacja praktyk zawodowych jest poprzedzona realizacją zajęć praktycznych w warunkach klinicznych i zajęć w warunkach symulowanych w oparciu o scenariusze wysokiej wierności prowadzonych w wymiarze co najmniej 200 godzin.

c) Program praktyk zawodowych i terminy ich odbywania oraz sposób weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się ustala uczelnia zgodnie ze standardami kształcenia

d) Student wyznaczoną liczbę godzin (łącznie) musi odbyć do końca trybu kształcenia.

e) Student ma możliwość zorganizowania praktyki indywidualnie bądź z pomocą Biura Obsługi Studenta.

f) Student udający się na odbycie praktyk zawodowych, powinien wypełnić oświadczenie wstępne, na podstawie którego tworzona jest umowa oraz skierowanie (dla pracodawcy) jak również zaświadczenie o odbytej praktyce, program praktyk, karta czasu pracy praktykanta oraz efekty uczenia się. Po zakończonych praktykach student dostarcza całą dokumentację na uczelnię, gdzie jest ona opiniowana przez Opiekuna praktyk zawodowych.

g) Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe, realizowane w warunkach klinicznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem, służą osiągnięciu i doskonaleniu przez studenta efektów uczenia się w kategorii umiejętności.

Zakres zajęć praktycznych i praktyk zawodowych	Zajęcia praktyczne		Praktyki zawodowe	
	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Podstawy pielęgniarstwa	120	4	120	4
Promocja zdrowia	20	1	–	–
Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej	80	3	120	4
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo- - ginekologiczne	60	2	60	2
Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	140	5	140	5
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	120	4	120	4
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	120, w tym 40 w bloku operacyjnym	4	120, w tym 40 w bloku operacyjnym	6
Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	40	2	40	2
Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	80	3	80	3
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	80	3	80	3
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	80	3	80	3

Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece	80	3	80	3
Opieka paliatywna	40	2	40	2
Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe	40	2	40	2
Praktyki zawodowe wybierane indywidualnie przez studenta	–	–	80	3
Razem	1100	41	1200	46

VIII. SPOSOBY WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGANÝCH PRZEZ STUDENTA W TRAKCIE CAŁEGO CYKLU KSZTAŁCENIA DLA DANEGO KIERUNKU STUDIÓW

Metoda weryfikacji/Obszary	Wiedza	Umiejętności	Kompetencje społeczne
Test, kolokwium	X		
Egzamin pisemny	X		
Projekt	X		X
Referat	X		
Prezentacja	X	X	
Esej	X		X
Wypowiedź ustna indywidualna	X	X	X
Uczestnictwo w dyskusji		X	X
Studium przypadku (case study)	X	X	
Raport, sprawozdanie z zadania terenowego	X	X	
Zadania praktyczne		X	X
Samodzielne rozwiązywanie zadań		X	
Aktywny udział w zajęciach		X	X
Obserwacja studentów przez nauczyciela akademickiego			X

1. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się wymaga zastosowania zróżnicowanych form sprawdzania, adekwatnych do kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty.

2. Osiągnięte efekty uczenia się w zakresie wiedzy można weryfikować za pomocą egzaminów pisemnych lub ustnych.
3. Jako formy egzaminów pisemnych można stosować eseje, raporty, krótkie ustrukturyzowane pytania, testy wielokrotnego wyboru (*Multiple Choice Questions*, MCQ), testy wielokrotnej odpowiedzi (*Multiple Response Questions*, MRQ), testy wyboru Tak/Nie lub dopasowania odpowiedzi.
4. Egzaminy powinny być standaryzowane i są ukierunkowane na sprawdzenie wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość zagadnień (poziom zrozumienia zagadnień, umiejętność analizy i syntezy informacji oraz rozwiązywania problemów).
5. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w ramach pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia odbywa się w oparciu o przygotowany przez studenta projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (*case study*), projekt pielęgniarstwa wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, analizę artykułu naukowego, znajomości wytycznych lub zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa.
6. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w kategorii umiejętności wymaga bezpośredniej obserwacji studenta demonstrującego umiejętność w czasie obiektywnego standaryzowanego egzaminu klinicznego (*Objective Structured Clinical Examination*, OSCE).
7. Studia kończą się egzaminem dyplomowym składającym się z części teoretycznej i praktycznej (OSCE), który obejmuje weryfikację osiągniętych efektów uczenia się objętych programem studiów.

Formy i metody prowadzenia zajęć oraz kryteria oceny i jej składowe dla poszczególnych zajęć określa karta przedmiotu.